

ИНТЕГРИСАНА ДОЗВОЛА
за постројење
ИГМ „МЛАДОСТ” Д.О.О. ЛЕСКОВАЦ



јул 2025. године



Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ
ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 001995683 2024 14850

Датум: 17. јул 2025.

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 15. став 4. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 25/15 и 109/21) и члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16, 95/18 - аутентично тумачење и 2/23 – одлука УС), члана 6. став 1. Закона о министарствима („Службени гласник РС”, бр. 128/20, 116/22 и 92/23 – др. закон) и члана 24. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 – др. закон и 47/18), а решавајући по захтеву оператора ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац, Пушкинова бб, Лесковац, за издавање интегрисане дозволе, број 001995683 2024 14850, од дана 21.06.2024. године, Министарство заштите животне средине, државни секретар Александар Дујановић, по овлашћењу број: 003175811 2025 14850 009 005 020 092 од 14.07.2025. године, доноси

РЕШЕЊЕ

о издавању интегрисане дозволе

Издаје се интегрисана дозвола регистарског броја 31, оператору ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац, за рад целокупног постројења и обављање активности производње црепа, на локацији катастарских парцела број 6366/1, 6366/20, 15241/1, 15241/2, 15242 и 15243 КО Лесковац, и утврђује следеће, и то:

I. ОПШТИ ПОДАЦИ

1. Општи подаци о интегрисаној дозволи и врсте активности за коју се издаје дозвола

Интегрисана дозвола регистарског броја 31 издаје се оператору ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац (у даљем тексту: оператор), Пушкинова бб, из Лесковца, сходно Закону о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 25/15 и 109/21), Уредби о врстама активности и постројења за које се

издаје интегрисана дозвола („Службени гласник РС”, број 84/05), Правилнику о садржини и изгледу интегрисане дозволе („Службени гласник РС”, бр. 30/06 и 04/24), Уредби о садржини програма мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности прописаним условима („Службени гласник РС”, број 84/05) и Уредби о критеријумима за одређивање најбољих доступних техника, за примену стандарда квалитета, као и за одређивање граничних вредности емисија у интегрисаној дозволи („Службени гласник РС”, број 84/05).

Сходно горе наведеној Уредби о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола („Службени гласник РС”, број 84/05), оператер припада постројењима и активностима за које се издаје интегрисана дозвола и то дефинисана под тачком 3. Индустрија минерала, 3.5 Постојења за производњу керамичких производа печењем, а нарочито црепа, цигле, ватросталне опеке, плочица, керамичког посуђа или порцелана, са производним капацитетом који прелази 75 t дневно, и/или са капацитетом пећи који прелази 4 m³, са густином пуњења по пећи која прелази 300 kg/m³.

У складу са наведеним, оператер се обратио надлежном органу, Министарству заштите животне средине, за издавање интегрисане дозволе.

2. Општи подаци о постројењу и активности за коју је захтев поднет

Постојење за производњу црепа ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац, налази се на локацији катастарских парцела 6366/1, 6366/20, 15241/1, 15241/2, 15242 и 15243 КО Лесковац, у насељу Кумалак, на адреси Пушкинова бб, општина Лесковац. Постојење је почело са радом 1911. године. Од 2008. године, предузеће се бави само производњом црепа. Максимални инсталирани капацитет производње на дневном нивоу у погону PRO 12 - ЕКО износи 308 t црепа, жлебњака и специјалних елемената, а у новом погону PRO 10, који је почео са радом 2024. године, износи 215 t енгобираног црепа, жлебњака и специјалних елемената.

Активности у постројењу се обављају 24 сата дневно у три смене, 7 дана у недељи. Због превентивног одржавања на годишњем нивоу број радних дана износи 344 дана. Тунелске пећи се ремонтују сваке четврте године и раде непрекидно 365 дана у години. Број запослених у постројењу 2024. године, у тренутку подношења захтева за интегрисану дозволу, био је 356.

Постојење ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац се бави производњом црепа и специјалних елемената за кровне конструкције. Процес производње се одвија у два производна погона: погон PRO 12 – ЕКО и погон PRO 10. У погону PRO 12 – ЕКО се производе класични црепови и специјални елементи у виду жлебњака и завршни елементи жлебњака. У погону PRO 10 се производе енгобирани црепови и специјални елементи у виду енгобираних жлебњака и завршни елементи енгобираних жлебњака. Оба производна погона обухватају следеће технолошке поступке:

- експлоатација глине на површинским коповима,
- примарна прерада глине,

- обликовање,
- сушење,
- печење,
- разлагање и паковање-палетизација, отпрема.

Експлоатација глине на површинским коповима

Ископ глине се спроводи на коповима „Каштавар” и „Губеревац – Мала Грабовница” поред Лесковца која се налазе на удаљености од 14 km односно 10 km од производне јединице. Грађевинским машинама се скидањем материјала одозго према доле у две етаже висине од по 5 m са копа „Губеревац – Мала Грабовница”, односно у десет етажа од по 2 m са копа „Каштавар”, врши утовар глине у транспортна средства која превозе глину до отворених складишта у кругу производне јединице у Лесковцу. Експлоатацију глине на површинским коповима за потребе ИГМ „Младост” обавља правно лице са одговарајућом делатношћу.

Примарна прерада глине

Поступак примарне прераде глине исти је за оба производна погона (погон PRO 12 – ЕКО и погон PRO 10). Почетна припрема опекарске сировине обавља се на отвореним складиштима глине унутар постројења, где се сировина одлаже у слојевима. У постројењу постоје два отворена складишта за глину са копова „Каштавар” и „Губеревац – Мала Грабовница”. Облика су зарубљене пирамиде и на њима глина одлежава од 6 до 12 месеци. Након тога, мобилном утоварном лопатом сировина се убацује у два додавача за глину са копа „Каштавар” и копа „Губеревац – Мала Грабовница” у односу 60:40. Одатле се тракастим гуменим транспортерима глина доводи до колног млина. Након мешања и ситњења до одређене гранулације и проласка кроз решетке колног млина, глина одлази у два диференцијална млина са ваљцима и у трећи млин, где се завршава примарна прерада глине. Након тога се глина одлаже у осам силоса за одлежавање на три до пет дана.

Технолошки поступак производње црепа у погону PRO 12 – ЕКО

1. Обликовање (сирова прерада глине)

Глина се из силоса континуално допрема у хомогенизатор где се врши умешавање и хомогенизација свеже глине из силоса и повратка вишка глине из процеса примарне обраде глине. Системом гумених транспортера, глина се из хомогенизатора преноси до екструдера. Екструдер се састоји од набијача и вакуум коморе, као и дела за истискивање глине. Из екструдера излази формирана бесконачна трака глине која се на секаћем столу сече на потребну дужину. Након тога, пластика улази на шест места у револвер пресу, одакле излази формиран сирови цреп. Врши се контрола параметара квалитета сировог црепа и предузимају се мере за отклањање евентуално уочених недостатака. Једном дневно се узима узорак полупроизвода и у интерној лабораторији се контролишу његове димензије, маса и остале карактеристике обликовања.

2. Сушење

Обликовани цреп, сложен на најоптималнији начин, одлаже се на металне рамице. Рамице се одлажу у бафер сирове производње, одакле их робот ставља у регале и транспортује у коморне сушаре. Коморе су капацитета 6.400 комада црепа. У сушари се под строго контролисаним параметрима, променљивим режимом рада регулише довод топлог ваздуха и уклањање влаге из производа. На контролном месту се читавају температуре сушења и бележе у формулару праћења режима рада. Време сушења једне шарже је од 28 до 30 сати.

3. Печење

По завршеном процесу сушења, цреп иде у тунелску пећ на печење на температурама од 860 до 900°C, где се производ постепено загрева односно пролази кроз температурно дефинисане зоне. Након завршеног процеса печења, врши се одгревање црепа и скидање црепа са тунелске пећи. Води се евиденција температуре у свакој од зона печења и надзор временског трајања процеса. Топлота за загревање тунелске пећи добија се сагоревањем природног гаса, топлотне моћи 33,33 MJ/m³ у 12 група горионика. Загрејан ваздух који се одсисава, одвози се у сушару где се преостала топлотна енергија користи за сушење црепа. Врши се контрола и регулација режима печења према теоријској криви печења.

4. Разлагање и паковање – палетизација, отпрема

Вагони са печеним црепом довозе се превозницом до постројења за претовар и паковање црепа. Постројење је потпуно аутоматизовано. Након формирања малих пакета, формирају се велики пакети који се роботом пребацују на већ позиционирану палету. Након тога се врши хоризонтално и вертикално везивање палете. Формиране палете се обмотавају термоскупљајућом фолијом, обележавају декларацијом и виљушкарком пребацују до складишта готових производа.

Цреп који не одговара захтевима квалитета се одваја као шкарт у посебан контејнер и одвози до складишта лома. Лом се евидентира на крају серије у извештају „Рекапитулација производње” и према Плану управљања отпадом, користи као материјал за тампонирање приступних путева до копова или се продаје правним лицима за производњу шљака блокова.

Технолошки поступак производње црепа у погону PRO 10

Експлоатација глине на површинским коповима и примарна прерада глине је истоветна за оба погона (погон PRO 12 – ЕКО и погон PRO 10).

1. Обликовање (сирова прерада глине)

Из силоса се глина допрема до дозатора који има функцију континуалног снабдевача, хомогенизатора и вакуум агрегата, чија је функција финална припрема пластице. Тако припремљена смеша се доводи до секаћег стола где се димензионише форма која се револвер пресама обликује у коначну форму црепа.

Линија за специјалне елементе се састоји од засебног вакуум агрегата, секаћег стола и засебне револвер пресе, где се пластика димензионише и обликује у коначну форму специјалног елемента.

2. Сушење

Обликовни цреп се поставља на металне рамице које се грајфером преносе на металне регале. Регали се аутоматском превозницом транспортују у сушару. Сушара је тунелског типа са шест колосека сушаре и два колосека досушног канала.

Укупан капацитет тунелске сушаре је 146 регала, односно 84.000 комада црепа. Процес сушења се одвија на температури од 40 до 90°C и аутоматски је регулисан. Време сушења једне шарже је од 30 до 33 часова, односно до садржаја влаге у сушеном производу од 1 до 3%.

Такође, у погону се налазе и две коморне сушаре у којима се обавља процес сушења специјалних елемената. Капацитет једне коморне сушаре је шест регала за специјалне елементе, односно 2.592 комада ових елемената. Време сушења једне шарже је 33 до 37 часова, у зависности од типа елемента, односно до садржаја влаге у сушеном производу од 1 до 3%.

3. Енгобирање

Након процеса сушења, робот скида појединачно суви цреп са металних рамица и преноси га на транспортну траку и даље иде према линији енгобирања и слагања. Цреп пролази кроз кабину за енгобирање, где се врши наношење енгобе, по тачно дефинисаним параметрима. На линији енгобирања се налазе две засебне кабине (лева и десна) које се периодично перу. Водени садржај из кабина се пречишћава у филтер преси. Суви остатак енгобе се после сушења враћа у производњу, а отпадна процесна вода преко сепаратора одлази у централни таложник пре улива у канализациони систем града Лесковца. Суви цреп се након енгобирања даље транспортује до линије слагања, где се сваки комад црепа појединачно слаже на X касете и где се формирају слогови вагона тунелске пећи. Сваки вагон тунелске пећи садржи по четири слога.

4. Печење

Након енгобирања и слагања, суви цреп иде у тунелску пећ на печење, где пролази кроз температурно дефинисане зоне, на температурама од 1.000 до 1.050°C. Топлота за сагоревање тунелске пећи добија се сагоревањем природног гаса, топлотне моћи 33,33 MJ/m³. По завршеном процесу печења врши се одгревање црепа и његово скидање са вагона тунелске пећи. Загрејан ваздух који се одсисава, одвози се у сушару где се преостала топлотна енергија користи за сушење црепа.

Контрола и регулација режима печења је аутоматизована и врши се према теоријској криви печења.

5. Разлагање и паковање – палетизација, отпрема

Вагони са печеним црепом довозе се превозником до постројења за претовар и паковање црепа. Постројење је потпуно аутоматизовано. Након формирања малих пакета, формирају се велики пакети који се роботом пребацују на већ позиционирану палету. Након тога се врши хоризонтално и вертикално везивање палете. Формиране палете се обмотавају термоскупљајућом фолијом, обележавају декларацијом и виљушкарком пребацују до складишта готових производа.

Цреп који не одговара захтевима квалитета се одваја као шкарт у посебан контејнер и одвози до складишта лома. Лом се евидентира на крају серије у извештају „Рекапитулација производње” и према Плану управљања отпадом, користи као материјал за тампонирање приступних путева до копова или се продаје правним лицима за производњу шљака блокова.

3. Опис локације на којој се активност обавља

Постројење за производњу црепа ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац се налази у југоисточној индустријској зони града Лесковца, на удаљености од 1 km центра града. Налази се на географској локацији N 42° 59' 35,92" и 21° 57' 43,01" у насељу Кумалак, у Лесковцу у улици Пушкинова бб. Град Лесковац се налази у Лесковачкој котлини између планина Бабичка гора, Селичевица и Крушевица. Средином општине Лесковац протиче река Јужна Морава чије су притоке у котлини водотоци Ветернице, Јабланице, Вучјанка, Пусте реке и Власине.

Производни погон постројења се налази на катастарској парцели 6366/1 површине 86.312 m² и катастарској парцели 6366/20 површине 296 m² и састоји се од две производне целине: погон PRO 12 – ЕКО и погон PRO 10. На катастарској парцели 6366/1 се налази отворено складиште глине, као и привремено складиште опасног отпада. На катастарској парцели 15241/1 површине 1.611 m² налази се друго отворено складиште глине, док се на катастарској парцели 15241/2 површине 1.000 m² одлаже печени лом. На катастарским парцелама 15242 површине 6.126 m² и 15243 површине 937 m² налази се простор за складиштење готових производа. Са источне стране производних погона се налазе индивидуални објекти, док се на северној страни налази паркинг простор за путничка возила, део насеља са индивидуалним зградама и бензинска станица. На југу се граничи са индивидуалним објектима, док је са западне стране ограда предузећа паралелна са међународном пругом Ниш-Скопље и удаљена је од ње око 20 m.

Све саобраћајнице унутар круга постројења су асфалтиране. Постројење је повезано асфалтном саобраћајницом са инфраструктуром града и међународним аутопутем А1 (Е75).

На локацији постројења и у непосредној околини нема посебно заштићених добара. Постројење се налази у индустријској зони у којој није регистровано присуство

заштићених биљних врста. Према евиденцији Завода за заштиту споменика културе нема регистрованих непокретних културних добара, као ни материјалних и културних добара у непосредној околини.

Према геомеханичким својствима подручје постројења карактерише стабилно тло. Подземна вода се јавља на контактної зони кварталних водопрпусних и водонепропусних седимената, на дубини од 4 до 5 m. Постројење је везано на водоводну и канализациону мрежу града Лесковца.

Напајање електричном енергијом се врши са подземног 10 kV вода из више праваца преко две трафостанице 10/0,4 kV са четири трансформатора по 1.000 kVA који се налазе у погону PRO 12 – ЕКО и погону PRO 10.

Постројење ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац се састоји од следећих објеката:

- хала производње црепа,
- објекат енгобирања (глазирања) црепа и тунелске пећи,
- управна зграда,
- помоћни објекат – гаража,
- затворено складиште – магацин за смештај грађевинског материјала,
- столарска радионица са надстрешницом,
- три надземна резервоара за мазут,
- пумпна станица за мазут,
- подземни резервоар за дизел гориво; интерна бензинска пумпа за снабдевање горивом,
- производна хала,
- хала машинског паковања црепа,
- помоћни објекат – надстрешница за бицикле,
- затворено складиште – магацин за смештај резервних делова и трговачке робе,
- објекат тунелске пећи, паковања и палетизације црепа,
- објекат расформирања/формирања колица по изласку/уласку у тунелску пећ,
- објекат коморе за одржавање температуре црепа,
- објекат обликовања црепа са гипсаоном и трафостаницом,
- објекат проточне сушаре црепа,
- објекат примарне припреме глине,
- димњак и
- објекат проточне сушаре црепа.

Део објекта Затворено складиште – магацин за смештај резервних делова и трговачке робе се налази у експропријацији и ван употребе је. Уз захтев за издавање интегрисане дозволе је приложено решење о експропријацији објекта број 465-153/2019-08, од дана 19.02.2019. године, издато од стране Градске управе града Лесковца, Одељење за имовинско-правне послове и имовину, као и Изјаву да неће користити тај део објекта.

На локацији постројења налази се објекат димњак који је ван употребе и није у склопу технолошко-производног процеса. Он не представља емитер већ је експонат односно

објекат од културног и историјског значаја за привредно друштво. Оператер је приложио Изјаву у којој наводи да је димњак ван употребе, као и Уверење, које је издато на основу Налаза и мишљења вештака грађевинске струке, од стране Градске управе града Лесковца, одељење за урбанизам, број 351-16467/24-02 од дана 19.09.2024. године.

4. Напомене о поверљивости података и информација

На основу члана 9. став 1. тачка 10. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 25/15 и 109/21), оператер је уз захтев за добијање интегрисане дозволе доставио надлежном органу Изјаву којом се потврђује да су информације садржане у захтеву истините, тачне, потпуне и доступне јавности. Овом изјавом потврђено је да јавност има приступ захтеву за издавање интегрисане дозволе у целини, осим назначених информација које садрже пословну тајну и за које се захтева ограничен приступ јавности, тачније информација о укупним трошковима са новим инвестицијама.

5. Информације о усаглашености

Захтев за добијање интегрисане дозволе број: 001995683 2024 14850, који је оператер поднео 21.06.2024. године, у складу је са одредбама Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 25/15 и 109/21), Правилника о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе („Службени гласник РС”, бр. 30/06, 32/16, 44/18 – др. закон и 4/24) и Уредбе о садржини програма мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности прописаним условима („Службени гласник РС”, број 84/05). Захтев за издавање интегрисане дозволе садржи све податке прописане Законом. Уз захтев за добијање интегрисане дозволе, оператер је поднео и сву потребну документацију прописану поменутиим Законом.

II. ПРОЦЕНА ЗАХТЕВА

1. Процена захтева

1.1. Примена најбољих доступних техника

За процену процеса и активности у ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац и усаглашености са најбољим доступним техникама (*BAT – Best Available Techniques*), оператер је урадио детаљну усклађеност са Референтним документима о најбољим доступним техникама за ову врсту индустрије (*BREF*):

Кодна ознака	BREF	Референтни документи
<i>CER</i>	<i>Reference Document on Best Available Techniques in the Ceramic Manufacturing Industry, August 2007.</i>	<i>BREF</i> у индустрији керамике
<i>ENE</i>	<i>Reference Document on Best Available Techniques for Energy Efficiency, February 2009. (corrected version as of 09/2021)</i>	<i>BREF</i> за енергетску ефикасност
<i>EFS</i>	<i>Reference Document on Best Available Techniques on Emissions from storage, July 2006.</i>	<i>BREF</i> за емисије из складишта
<i>ROM</i>	<i>JRC Reference Report on Monitoring of Emissions to Air and Water from IED Installations, July 2018.</i>	<i>BREF</i> за општа начела мониторинга

Усаглашеност процеса и активности на локацији постројења са захтевима најбољих доступних техника, оператер је детаљно описао у прилогу Детаљни подаци о постројењу, у поглављу 3.2. Коришћење најбољих доступних техника и прилогу План мера за енергетску ефикасност постројења.

Усаглашеност је постигнута код следећих релевантних најбољих доступних техника поменутих релевантних докумената:

Систем управљања животном средином

BAT је успостављање и спровођење Система управљања заштитом животне средине (EMS) који укључује, у зависности од појединачних околности, кључне карактеристике, наведене у референтном документу *BREF CER*.

Оператер има усвојену Политику заштите животне средине и интерне процедуре за све производне активности у којима су дефинисани начини рада који најмање утичу на загађење животне средине. Све процедуре се стриктно спроводе, а одговорни су прошли стручну обуку за примену свих мера датих у процедурама. Врши се константан мониторинг свих утицаја на животну средину. Сви документи мониторинга се архивирају. Менаџмент редовно разматра *EMS* систем. Оператер поседује План мера по престанку рада постројења. Постојење користи природни гас (енергент са ниским садржајем сумпора, азота, хлора, метала и испарљивих органских једињења). Уведено је коришћење соларне енергије. Постојење врши упоређивање резултата технолошког процеса и утицаја на животну средину са осталим ограницима ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац. Врши се лабораторијска контрола улазних сировина.

Врши се редовно праћење процеса и процесних инпута (притисак, проток, квалитет), периодично мерење емисија на стационарним изворима загађивања, као и праћење квалитета пречишћене отпадне воде четири пута годишње.

Reference Document on Best Available Techniques in the Ceramic Manufacturing Industry, August 2007, део 5.1.1, 4.7, 2.3.1.1, Табела 2.1

Управљање енергијом

BAT је примена комбинације техника наведених у референтном документу *BREF CER* у циљу смањења потрошње енергије.

У циљу постизања минималне специфичне потрошње енергије, оптимизована је крива печења у зонама предгревања, печења и одгревања, одводи се целокупна количина топлоте из зоне одгревања у тунелску сушару и у зону предгревања се уводи полупроизвод са минималним садржајем влаге. Процес сагоревања је оптимизован познавањем квалитета горива у процесу.

Специфична потрошња енергије по тони производа је 2023. године била у оквиру *BAT* препорука (1,6 - 3,5 GJ/t): у погону PRO 12 – ЕКО је износила 1,488 GJ/t, у погону PRO 10 је износила 2,6336 GJ/t.

Оператер примењује Систем управљања електричном енергијом. Користи опрему са високом енергетском ефикасношћу. На локацији постројења су инсталиране две соларне електране укупне снаге 2 MW за производњу електричне енергије.

Reference Document on Best Available Techniques in the Ceramic Manufacturing Industry, August 2007, део 5.1.2, 4.1.2, 4.3.3.1, Табела 2.2

Reference Document on Best Available Techniques for Energy Efficiency, February 2009, део 2.2.2, 4.2.2.3

Емисије у ваздух

Емисија прашине

BAT за смањење дифузних емисија прашине је примена комбинације техника наведених у референтном документу *BREF CER*. *BAT* препоручена вредност за емисију прашине из процеса који нису сушење и печење, при примени врећастих филтера износи 1 – 10 mg/m³; *BAT* препоручена вредност за емисију прашине из процеса сушења износи 1 – 20 mg/m³; *BAT* препоручена вредност за емисију прашине из процеса печења износи 1 – 20 mg/m³.

У циљу смањења емисије прашине из „прашњавих” активности, манипулативне површине су асфалтиране и врши се влажење саобраћајница где може доћи до појаве прашине, односно влажење отворених складишта током ветровитих дана, влажење транспортних путева, постављање заштитних баријера од ветра. Процес примарне прераде и обликовања се одвија у затвореном простору. Силоси за одлеживање уситњене глине се такође налазе у затвореном простору. Оператер је предвидео заштитне насаде зимзеленог дрвећа за смањење могуће дифузне прашине ван граница постројења.

Емисија прашине из примарне прераде и процеса обликовања је у складу са *BAT* препоруком, по последњем мерењу из јуна 2024. године: 7,1 mg/Nm³.

Емисија прашине у погону PRO 12 – ЕКО је у складу са *BAT* препоруком, по последњем мерењу од јуна 2024. године: у процесу сушења је 4,3 mg/Nm³, у процесу печења 10,6 mg/Nm³.

Емисија прашине у погону PRO 10 је у складу са *BAT* препоруком, по последњем мерењу од јуна 2024. године: у процесу сушења 1,7 mg/Nm³, у процесу печења 2,4 mg/Nm³.

Reference Document on Best Available Techniques in the Ceramic Manufacturing Industry, August 2007, део 5.1.3.1, 4.2.1, 4.2.2, 5.1.3.2, 4.2.3.2, 5.1.3.3, 5.1.3.4

Reference Document on Best Available Techniques on Emissions from storage, July 2006, део 4.3, 5.3.1

Емисије гасовитих једињења из процеса печења

BAT је примена једне или комбинација више техника наведених у референтном документу *BREF CER*, у циљу смањења емисије гасовитих једињења из процеса печења. *BAT* препоручена вредност за емисију NO_x, при температури печења у пећи испод 1.300°C је 250 mg/Nm³, док је за температуре печења од 1.300°C и веће, *BAT* вредност 500 mg/Nm³.

BAT препоручена вредност за емисију флуорида изражених као HF је у опсегу 1 – 10 mg/Nm³; хлорида изражених као HCl је у опсегу 1 – 30 mg/Nm³; оксида сумпора изражених као SO₂: за садржај сумпора у сировини ≤ 0,25 % је 500 mg/Nm³; за садржај сумпора у сировини > 0,25 % је у опсегу 500 – 2.000 mg/Nm³.

BAT вредност за емисију испарљивих органских једињења, изражених као укупни угљеник је у опсегу 5 – 20 mg/Nm³.

Крива печења је оптимизована.

Измерене концентрације по последњем извештају од јуна 2024. године нису прекорачавале *BAT* вредности:

Погон PRO 12 – ЕКО: NO_x = 52 mg/Nm³; HF = 1,90 mg/Nm³; HCl = 11,4 mg/Nm³; SO₂ < 0,71 mg/Nm³; испарљива органска једињења, изражена као укупни угљеник = 15,1 mg/Nm³;

Погон PRO 10: NO_x = 40,8 mg/Nm³; HF = 0,84 mg/Nm³; HCl = 6,9 mg/Nm³; SO₂ < 0,45 mg/Nm³; испарљива органска једињења, изражена као укупни угљеник = 16,8 mg/Nm³.

Reference Document on Best Available Techniques in the Ceramic Manufacturing Industry, August 2007, део 5.1.4.1, 4.3.3.1, 5.1.4.2, Табела 5.1, део 5.2.1.2

Управљање отпадом

BAT је примена комбинације техника наведених у референтном документу *BREF CER* у циљу смањења процесних губитака/чврстог отпада.

Врши се поновна употреба сувог лома и прашине сакупљене у производном процесу. Токови кретања отпада су дефинисани и начин руковања отпадом је предвиђен прописима. Отпад се складишти на непропусним и отпорним подлогама. Врши се јасно означавање отпада.

Reference Document on Best Available Techniques in the Ceramic Manufacturing Industry, August 2007, део 5.1.7, 4.5.2.1

Бука

BAT је примена комбинације техника наведених у референтном документу *BREF CER* у циљу смањења буке.

На локацији постројења, све производне јединице које стварају буку и вибрације су смештене у затворени простор. Прозори, врата и бучне јединице су изведене на начин да пригушују буку што је више могуће. Током рада, прозори и врата су затворени. Отпрема палета са складишта и утовар у камионе се изводе у дневним часовима и током радних дана. Изграђен је зид висине 8 m, који има функцију звучне баријере.

Reference Document on Best Available Techniques in the Ceramic Manufacturing Industry, August 2007, део 5.1.8

BREF за емисије из складишта

Све опасне материје се складиште у затвореном простору. Складиште се на безбедан начин у затвореном простору, на довољној удаљености од извора топлоте (отвореног пламена). Некомпатибилне супстанце се не складиште заједно.

Боце са компримованим запаљивим гасовима су у вертикалном положају, обезбеђене од могућег пада. Резервоари за мазут су смештени у танквани која може да прими целокупну запремину евентуално исцурелог мазута.

Сви запослени су прошли обуку за коришћење опреме за почетно гашење пожара. Именовано је одговорно лице за противпожарну заштиту.

Отворена складишта глине имају приступ са свих страна чиме је омогућена визуелна контрола и евентуална потреба за квашењем истих, у сврху минимизирања појаве дифузне прашине. Оператер поседује мобилну цистерну која кваси приступни пут од ископа до отворених складишта, отворена складишта и пут од отворених складишта до примарне производње.

После примарне прераде, уситњена глина одлежава у силосима у затвореном објекту ван утицаја временских прилика па је појава прашине минимална.

Оператер има Споразум о начину транспорта сировине са копова „Губеревац – Мала Грабовница” и „Каштавар” до постројења. Транспорт од отвореног складишта до додавача за примарну прераду се врши утоварном лопатом, а мере за минимизирање прашине које се примењују су: оптимизација висине са које се испушта материјал, оптимизација брзине истовара, геометријски облик утовареног материјала и оптимални капацитет утовара, адекватно место за истовар материјала и избегавање стављања материјала на рубове транспортне траке.

Reference Document on Best Available Techniques on Emissions from storage, July 2006, део 4.1.6.1, 4.1.7.1, 4.1.7.2, 4.1.7.6, 4.1.7.6.1, 4.3.4.1, 4.4.3.5.3, 5.1.2, 5.3.1, 5.3.2, 5.3.3, 5.3.4, 5.4.1

BAT закључци 5.1.5 који се односи на емисије и потрошњу процесних отпадних вода и 5.1.6 који се односи на рециклирање или поновну употребу муља из *Reference Document on Best Available Techniques in the Ceramic Manufacturing Industry, August 2007*. нису применљиви у обављању активности постројења ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац.

1.2. Закључак процене

Захтев за издавање интегрисане дозволе који је оператер ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац, предао Министарству заштите животне средине израђен је у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 25/15 и 109/21), као и Правилником о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе („Службени гласник РС”, бр. 30/06, 32/16, 44/18 – др. закон и 4/24). Уз захтев, оператер је поднео и Програм мера прилагођавања рада постојећег постројења прописаним условима, који је урађен у складу са Уредбом о садржини програма мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности прописаним условима („Службени гласник РС”, број 84/05).

Оператер је уз захтев за издавање интегрисане дозволе поднео и сву потребну документацију у складу са чланом 9. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине.

Захтев за издавање интегрисане дозволе који је поднео оператер садржи све што је прописано постојећом законском регулативом.

1.2.1. Коришћење ресурса

Сировине и помоћни материјали

Основна сировина која се користи за производњу црепа је опекарска сировина, која се добија експлоатацијом на површинским коповима „Губеревац – Мала Грабовница” и „Каштавар”. Оператер поседује Решење којим се одобрава експлоатација на површинском копу „Каштавар” - решење број: 310-02-01331/2023-02, од дана 05.12.2023. године, од Министарства рударства и енергетике. Након ископавања, опекарска сировина – глина се привремено одлаже на отвореним складиштима глине у

кругу локације постројења. Помоћне сировине у производном процесу су енгоба и силикон.

Решење којим се одобрава експлоатација на површинском копу „Губеревац – Мала Грабовница” број: 310-02-01239/2015-02, од дана 09.02.2016. године је престало да важи у току процедуре издавања интегрисане дозволе. У току је поступак исходавања новог решења и до тренутка исходавања истог, оператер неће експлоатисати сировину са овог копа.

Енгоба, односно глина са адитивима и пигментима, складишти се у џамбо врећама, поред пећи за печење и наноси се на цреп пре печења како би се обезбедила додатна површинска заштита црепа.

Силикон (*Silres BS16*) се користи као водоодбојна импрегнација. Складишти се у ИВС контејнерима, запремине 1.000 l.

Ацетилен се користи у процесу машинског одржавања за резање металних профила и загревање машинских елемената и складишти се у затвореном складишту.

Оператер у производном процесу не користи било какву врсту отпада, нити опасне материје и хемијска средства.

Податке о коришћењу сировина и помоћних материјала оператер је дао у прилогу Детаљни подаци о постројењу, у поглављу 4. Коришћење ресурса.

Енергија

Енергенти који се користи у процесу производње у ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац су природни гас, електрична енергија и дизел гориво.

Природни гас, као основни енергент, користи се за процес печења и сушења црепа. Потрошња природног гаса по тони производа 2023. године је износила 2,129 GJ/t.

Електрична енергија се користи у процесу производње, за осветљење, хлађење и загревање просторија. Укупна потрошња електричне енергије 2023. године је износила 17.137.200 kWh, односно потрошња у производњи је била 16.497.200 kWh, за осветљење 140.000 kWh, за хлађење 250.000 kWh и за загревање 250.000 kWh.

Потрошња електричне енергије по тони производа 2023. године је износила 0,332 GJ/t. Оператер се електричном и топлотном енергијом снабдева од спољних снабдевача: АД „Електропривреда Србије”, „Југоросгас” АД Београд и „НИС” АД. Оператер у процесу производње користи и соларну енергију, за производњу струје снаге 2 MW.

Дизел гориво се користи као енергент радних машина на ископу глине, за транспорт сировина камионима до постројења и радних машина за транспорт у оквиру комплекса постројења. Складишти се у подземном резервоару, запремине 20 t. Потрошња дизел горива по тони производа 2023. године је износила 0,092 GJ/t.

На локацији постројења су инсталирана три резервоара за мазут, запремине од по 500 t. Резервоари су обезбеђени танкванама који могу да приме сву евентуално исцурелу

количину. Ван употребе су од 2012. године, када је оператер прешао на коришћење природног гаса. Мазут је одређен као алтернативни енергент у производном процесу. Оператер је доставио Одлуку о стављању резервоара ван функције број: 24-4867 од дана 12.08.2024. године.

Податке о коришћењу енергије, оператер је приказао у прилогу Детаљни подаци о постројењу, у поглављу 4.2. Енергија и у прилогу План мера за енергетску ефикасности постројења.

Вода

Постројење ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац се снабдева водом из градске водоводне мреже. Укупна потрошња 2023. године је износила 14.198 m³, односно коришћена количина износила је:

- за процес производње 6.436 m³,
- за санитарне потребе 6.497 m³,
- за систем овлаживања саобраћајнице ван круга предузећа 365 m³ и
- за прање саобраћајница у кругу предузећа 900 m³.

У циљу смањења потрошње воде, оператер планира инсталацију аутоматских вентила за воду. Такође, врши се стална контрола исправности мерача протока и одржавање водоводних инсталација. Количина воде која се користи за припрему глине зависи од количине влаге коју сировина садржи.

Податке о коришћењу воде, оператер је приказао у прилогу Детаљни подаци о постројењу, у поглављу 4.3. Вода и у прилогу План мера за енергетску ефикасности постројења.

1.2.2. Главни утицаји на животну средину

Емисије у ваздух и њихов утицај на животну средину

Тачкасти извори емисија загађујућих материја

На локацији постројења ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац, постоји пет тачкастих извора емисија у ваздух. То су: отпрашивач погона PRO 12 - ЕКО и PRO 10, емитер тунелске пећи погона PRO 12 – ЕКО, емитер тунелске пећи погона PRO 10, емитер коморне сушаре погона PRO 12 – ЕКО и емитер тунелске сушаре погона PRO 10. Отпрашивач примарне фазе погона PRO 12 – ЕКО и погона PRO 10 поседује уређај за пречишћавање, док га остали емитери не поседују.

Табела II-1. Тачкасти емитери постројења и емитоване загађујуће материје

Редни број	Постројење/процес/јединица која проузрокује загађење	Ознака емитера	Постројење за третман гасова	Загађујуће материје
1.	печење у тунелској пећи PRO 12 – ЕКО	E1 - PRO 12 – ЕКО	/	прашкасте материје.

				SO ₂ , NO _x , HF, HCl органске материје изражене као укупан угљеник, бензен, олово
2.	печење у тунелској пећи PRO 10	E1 - PRO 10	/	прашкасте материје. SO ₂ , NO _x , HF, HCl органске материје изражене као укупан угљеник, бензен, олово
3.	отпрашивање примарне фазе	E2	врећасти филтер	прашкасте материје
4.	сушење у коморној сушари PRO 12 – ЕКО	E3 - PRO 12 – ЕКО	/	прашкасте материје
5.	сушење у тунелској сушари PRO 10	E3 - PRO 10	/	прашкасте материје

Значајне загађујуће материје које се емитују из датих емитера су прашкасте материје, NO_x, SO₂, HCl, HF, органска материја изражена као укупан угљеник и бензен. Мерење емисије на свим емитерима се врши периодично, два пута годишње, најмање једном у шест месеци у складу са чланом 58. став 5. Закона о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 10/13 и 26/21 – др. закон). Мерења врши акредитована лабораторија.

Према извештајима мерења загађујућих материја у ваздух из 2023. и 2024. године, није долазило до прекорачења граничних вредности прописаних Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС”, бр. 111/15 и 83/21), као ни прописаних вредности референтног документа *Reference Document on Best Available Techniques in the Ceramic Manufacturing Industry, August 2007.*

Дифузни извори емисија загађујућих материја

Дифузне емисије се састоје од прашкастих материја и издувних гасова возила. Емисије издувних гасова из мотора са унутрашњим сагоревањем карактеришу се периодичним повећаним концентрацијама CO, CO₂, NO_x, SO₂, Pb, VOC и прашине.

Значајни извор дифузних емисија представљају отворена складишта глине у кругу постројења јер долази до разношења честица ветром и спирања атмосферским падавинама.

Дифузне емисије које потичу од транспорта контролишу се путем редовног влажења саобраћајница и путева, редовног одржавања круга постројења, као и постављањем заштитних баријера од ветра. Такође се врши влажење отворених складишта глине током ветровитих дана. Саобраћајнице у кругу постројења су асфалтиране.

Фугитивни извори емисије у привредном друштву ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац могу се јавити само у случају незаптивености инсталације природног гаса на тунелским пећима погона PRO 12 – ЕКО и PRO 10 и на интерној бензинској станици дизел горива у кругу постројења.

Резервоари за мазут нису у функцији од 2012. године и не представљају фугитивни извор емисије.

Инсталација природног гаса се превентивним одржавањем стално проверава, тако да не представља извор емисије.

Интерна бензинска станица за дизел гориво је у функцији напајања радних машина. Интерном одлуком менаџмента, интерна бензинска станица се користи једном дневно у трајању од 90 минута. Након тог периода, није могуће користити станицу за точење горива.

Емисије у ваздух које потичу од материја које имају снажно изражен мирис

Не постоје извори који емитују загађујуће материје са снажно израженим мирисима.

Испитивање квалитета ваздуха

Испитивање амбијеталног ваздуха у непосредној близини постројења, врши Завод за јавно здравље Лесковац који даје просечне вредности за град Лесковац. Прате се концентрације чађи, азот диоксида, сумпор диоксида на мерном месту постављеном код Технолошког факултета Лесковац и концентрације укупних таложних материја и кадмијума, олова и цинка у укупним таложним материјама на мерном месту постављеном код Управне зграде железничке станице у близини Технолошког факултета. Оператер је доставио месечне извештаје мерења квалитета ваздуха за период од јануара до јуна 2024. године.

Детаљне податке о емисијама загађујућих материја у ваздух и плану мониторинга, оператер је описао у захтеву, у прилогу Детаљни подаци о постројењу, поглавље 5. Емисије у ваздух и у прилогу План вршења мониторинга који је приложен уз захтев за

добиање интегрисане дозволе. Такође, уз захтев за добијање интегрисане дозволе оператер је доставио извештаје извршених мерења из 2023. и 2024. године.

Емисије у воду и њихов утицај на животну средину

На локацији постројења настају следећи токови отпадних вода:

- процесне (технолошке) отпадне воде,
- атмосферске отпадне воде и
- санитарно-фекалне отпадне воде.

Приликом периодичног прања кабина за енгобирање црепа настају процесне отпадне воде у погону PRO 10 које се пречишћавају на филтер преси. Након филтер пресе одлазе у централни таложник пре улива у канализациони систем града Лесковца.

Атмосферске отпадне воде које потичу са манипулативних површина и кровова објеката одлазе на сепаратор масти и уља, од којих се један налази код бензинске станице, а други код мазутаре. Након тога се одводе на централни таложник, а затим се уливају у канализациони систем града Лесковца.

У постројењу настају и отпадне воде од прања саобраћајница у кругу постројења које преко централног таложника одлазе у канализациони систем града Лесковца.

Санитарно-фекалне отпадне воде настају у санитарним просторијама и упућују се на централни таложник, а након тога у канализациони систем града Лесковца.

Оператер не поседује постројење за пречишћавање отпадних вода, нити упућује отпадне воде код другог оператера. Отпадне воде се не испуштају у реципијент, већ се испуштају у канализациони систем града Лесковца, у континуалном режиму испуштања.

Мониторинг отпадних вода се врши редовним анализама узорак свих отпадних вода у централном таложнику, пре улива у градску канализацију града Лесковца. Испитивање квалитета отпадних вода се врши четири пута годишње у складу са Правилником о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и њиховог утицаја на реципијент и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС”, број 18/24).

Мониторингом отпадних вода обухваћена су следећа мерна места:

- отпадна вода пре сепаратора масти и уља код мазутаре,
- отпадна вода после сепаратора масти и уља код мазутаре,
- отпадна вода пре сепаратора масти и уља код бензинске станице,
- отпадна вода после сепаратора масти и уља код бензинске станице,
- збирна отпадна вода после таложника, а пре улива у градску канализацију.

На основу резултата испитивања отпадних вода, која су извршена током 2023. и 2024. године, може се закључити да концентрације испитиваних параметара не прелазе максимално дозвољене концентрације прописане Правилником о санитарно техничким условима за испуштање отпадних вода у јавну канализацију („Службени гласник града Лесковца”, број 29/17).

Детаљне податке о емисијама загађујућих материја у воде и плану мониторинга, оператер је описао у захтеву, у прилогу Детаљни подаци о постројењу, поглавље 6. Емисије загађујућих материја у воде и прилогу План вршења мониторинга који је приложен уз захтев за добијање интегрисане дозволе. Такође, уз захтев за добијање интегрисане дозволе оператер је доставио извештаје извршених мерења из 2023. и 2024. године.

Заштита земљишта и подземних вода

Сходно Закону о заштити земљишта („Службени гласник РС”, број 112/15), у постројењу се врши испитивање квалитета земљишта у кругу постројења, односно у зони утицаја активности на основу члана 30. став 1. тачка 2. Закона о заштити земљишта. Узорковање и испитивање квалитета земљишта врши независна акредитована лабораторија, овлашћена за ту врсту испитивања. Земљиште се узоркује на три мерна места, на локалитетима одабраним у сарадњи са овлашћеном лабораторијом, у складу са прописаном методологијом испитивања.

Испитивање квалитета земљишта је извршено у фебруару 2024. године на: мерном месту 1 - зелена површина на јужној страни производног погона; мерном месту 2 - источно од главног погона на удаљености од око 100 m; мерном месту 3 - северно од главног погона на удаљености од око 50 m. Појединачни узорци су узети са дубине од око 30 cm. На основу извештаја о извршеној анализи утврђено је прекорачење коригованих граничних вредности кобалта на сва три мерна места и никла на једном мерном месту (мерно место 2), док није било прекорачења коригованих ремедијационих вредности прописаних Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту, Прилог 1. Граничне максималне и ремедијационе вредности загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС”, бр. 30/18 и 64/19).

Оператер не користи подземне воде у току производног процеса.

Мониторинг квалитета подземних вода оператер врши у складу са Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, број 50/12).

У ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац су постављена два пијезометра за праћење квалитета подземних вода – код бензинске станице дизел горива и код гипсаоне. Узорковање и испитивање подземних вода из изведених пијезометара спроводи се два пута годишње. Испитивања врши независна акредитована лабораторија. Резултати испитивања подземних вода из 2023. и 2024. године показују да су вредности испитиваних параметара усаглашене са просечним годишњим концентрацијама, прописаним Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, број 50/12) и ремедијационим вредностима подземних вода прописаним Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту, Прилог 2. Ремедијационе вредности загађујућих, штетних и опасних материја у водоносном слоју („Службени гласник РС”, бр. 30/18 и 64/19).

Податке о заштити земљишта и подземних вода и плану мониторинга, оператер је описао у прилогу Детаљни подаци о постројењу, поглавље 7. Заштита земљишта и подземних вода и прилогу План вршења мониторинга, који је приложен уз захтев за добијање интегрисане дозволе. Такође, уз захтев за добијање интегрисане дозволе оператер је доставио извештаје извршених мерења подземних вода из 2023. и 2024. године и извештај о извршеној анализи узорка земљишта из 2024. године.

Управљање отпадом

У постројењу ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац одвијањем технолошких процеса производње и пратећих активности генеришу се следеће врсте отпада:

- индустријски,
- комунални и
- комерцијални.

У зависности од карактеристика, може бити опасан и неопасан.

Разврставање отпада

Оператер генерише отпад у процесу производње, радионицама одржавања опреме и у радионици одржавања возног парка. Оператер примењује принцип одвојеног сакупљања и разврставања отпада који се генерише на локацији.

Обележавање и складиштење отпада на локацији је у складу са Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник РС”, бр. 56/10, 93/19, 39/21 и 65/24), Правилником о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина и за добијање енергије („Службени гласник РС”, број 98/10) и Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Службени гласник РС”, број 95/24).

На локацији постројења неопасан отпад се прикупља на месту настанка, разврстава, мери и привремено складишти. О измереним количинама одговорно лице оператера води евиденцију у документу о кретању отпада у који се уписује индексни број и ознака отпада. Даље се уз пратећи документ предаје на транспорт и складиштење одговорном лицу. Документ о кретању отпада оператер чува до две године у својој архиви док годишње извештаје ових количина предаје Агенцији за заштиту животне средине.

Врсте неопасног отпада који се генерише или се могу генерисати су:

- отпадна керамика, цигле, плочице и производи за грађевинарство (после термичког третмана) (10 12 08),
- отпадне гуме (16 01 03),
- пластична амбалажа (15 01 02),
- дрвена амбалажа (палете) (15 01 03),
- стругање и обрада ферометала (12 01 01),
- папирна и картонска амбалажа (15 01 01),
- одбачени калупи (10 12 06),

- отпади који нису другачије специфицирани (отпади из производње керамичких производа, цигли, плочица и производа за грађевинарство) (10 12 99),
- мешани комунални отпад (20 03 01) и
- отпади који нису другачије специфицирани (отпад из сепаратора масти и уља) (19 08 99).

Печени лом, односно цреп са неодговарајућим захтевима квалитета настаје у процесу печења или при манипулацији финалним производом (приликом транспорта, паковања, складиштења и утовару). Привремено се складишти на отвореном и ограђеном простору од бетонских елемената. Оператер има потписан уговор са овлашћеним оператером о преузимању ове врсте отпада. Отпад се даље користи као сировина за производњу шљака блокова.

Истрошене гуме настају током експлоатације мобилне радне механизације, теретних и путних возила предузећа, привремено се складиште у шаторском објекту на локацији постројења, до предаје овлашћеном оператеру са којим оператер има склопљен уговор.

Пластични отпад (комади пластичне фолије и траке за обмотавање од полиетилена и полипропилена различитих димензија и форми) настаје приликом паковања готовог производа. Пластични отпад се од места настанка ручно допрема колицима до одговарајућег контејнера и привремено складишти у шаторском објекту на локацији постројења. Оператер даље предаје пластични отпад као секундарну сировину овлашћеном оператеру са којим има склопљен уговор.

Дрвена амбалажа (отпадни комади и делови палета које није могуће употребити за израду нових) настаје на местима паковања готових производа, при неадекватној манипулацији са палетама приликом утовара, истовара и транспорта. Привремено се складишти у столарском погону постројења, након чега се одвози у ИГМ „Младост” Лесковац – огранак Власотинце, где се користи за паљење пећи после ремонта.

Метални отпад (отпад од стругања и обраде ферометала) настаје приликом обраде металних делова у машинској радионици, где се сакупља у сандуцима. Привремено се складишти поред шаторског објекта у кругу предузећа, до предаје овлашћеном лицу са којим оператер има склопљен уговор.

Папирни отпад који настаје у административним просторијама управне зграде и у магацинима приликом отпаковања приспеле робе, складишти се у металном контејнеру. Папирни отпад се даље предаје овлашћеном лицу на даљи третман.

Отпад из производње керамичких производа, цигли, плочица и производа за грађевинарство-отпадни калупи (10 12 06), користе се у производњи као калупи за обликовање црепа. Након одређеног периода и употребе, као и оштећења, форме се мењају, а овај гипс се јавља као отпад дотрајалих и истрошених калупа. Привремено се складишти на локацији постројења у ограђеном простору од бетонских елемената. С обзиром да није протекло више од 36 месеци од привременог складиштења ове врсте отпада, оператер ће у наредном периоду закључити уговор са овлашћеним оператером ради даљег третмана. Оператер је о томе доставио Изјаву у којој се позвао на члан 36.

став 5. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18 - др. закон и 35/23).

Отпад из производње керамичких производа – отпади који нису другачије специфицирани (10 12 99), односно отпадни силикон генерише се у воденом раствору приликом поступка наношења силиконског слоја на производ. Овај процес се обавља у објекту финалне производње, у делу за разлагање и паковање робе. Отпадни силикон се привремено складишти у пластичном контејнеру испред овог објекта. Отпадни талог од силикона преузима овлашћено лице за даљи третман са којим оператер има склопљен уговор.

Комунални отпад се генерише током свакодневног боравка и рада запослених. Сакупљање комуналног отпада се врши у металним контејнерима. Преузимање комуналног отпада врши овлашћени оператер Porr – Werner & Weber, са којим оператер има склопљен уговор.

Отпад из сепаратора масти и уља се генерише на два сепаратора на локацији постројења – на месту претакалишта мазута и код бензинске станице. Извршена је класификација отпада и отпад је окарактерисан као неопасан, са индексним бројем 19 08 99 – отпади који нису другачије специфицирани. Сепаратори се периодично прегледају и проверава се ниво отпада у сепараторима. Оператер до сада није предавао ову врсту отпада овлашћеном оператеру за третман или одлагање, с обзиром да је ниво отпада у сепараторима низак.

На локацији постројења опасан отпад се одваја на месту генерисања у посудама намењеним за ту намену, а потом се односи до простора предвиђеног за привремено складиштење, до предаје овлашћеном оператеру на даље збрињавање. Врсте опасног отпада које се генеришу су:

- оловне батерије (16 06 01*),
- синтетичка моторна уља, уља за мењаче и подмазивање (13 02 06*) и
- одбачена опрема која садржи опасне компоненте другачија од оне наведене у 16 02 09 до 16 02 12 (отпади од електричне и електронске опреме) (16 02 13*).

Истрошени оловни акумулатори који настају приликом одржавања транспортних возила и радних машина, привремено се складиште на простору предвиђеном за привремено складиштење опасног отпада, у IBC контејнеру отпорном на дејство сумпорне киселине и под надстершницом намењеној за опасни отпад, до предаје овлашћеном оператеру на збрињавање.

Отпадна (рабљена) уља настала у процесима одржавања производних машина, грађевинске механизације, транспортних средстава и путничких возила, привремено се складиште на простору предвиђеном за привремено складиштење опасног отпада. Уља се складиште у IBC контејнеру отпорном на дејство хемијских агенаса присутних у отпадном уљу. Из IBC контејнера се претходно измерена количина уља пресица у адекватно означено метално буре, где се складишти до предаје овлашћеном оператеру.

Електрични и електронски отпад чини расходована рачунарска, канцеларијска и комуникациона опрема, као и делови производне опреме. Отпад се привремено складишти под надстрешницом на простору предвиђеном за привремено складиштење опасног отпада, у отвореном контејнеру, до предаје овлашћеном лицу на даљи третман.

Привремено складиштење

Оператер привремено складишти отпад у кругу постројења до предаје овлашћеном лицу, у складу са прописима. Опасан отпад се одлаже на простору предвиђеном за то, који је обезбеђен надстрешницом и ограђен бетонским елементима. Неопасан отпад се привремено складишти на више локација унутар граница постројења.

Отпад се привремено складишти у за то предвиђеним судовима, на којима је обележена врста отпада, каталогски (индексни) број отпада и други знаци који указују на врсту отпада који се складишти.

О генерисаним и предатим количинама отпада, редовно се води евиденција о отпаду произвођача отпада (ДЕО 1), у складу са Правилником о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Службени гласник РС”, бр. 7/20 и 79/21). Такође, о генерисаном и предатим количинама предметне врсте отпада, Агенцији за заштиту животне средине се доставља Годишњи извештај о отпаду произвођача отпада (ГИО 1).

Превоз отпада

Оператер не врши превоз сопственог отпада. Организовање превоза и даље руковање са отпадом је обавеза овлашћене организације која врши преузимање отпада. Сопствени транспорт се користи само за превоз отпада унутар локације постројења, од локације на којима се отпад генерише до места за привремено складиштење отпада.

Свако кретање опасног отпада прати Документ о кретању опасног отпада.

Транспорт свих врста неопасног отпада, осим комуналног, прати правилно попуњен и оверен Документ о кретању отпада.

Прерада отпада: третман и рециклажа

Оператер нема сопствена постројења на којим врши третман и рециклажу отпада који генерише. Збрињавање отпада се врши предајом овлашћеном лицу за преузимање, привремено складиштење и третман отпада који се генерише на локацији, са којима има склопљене уговоре, изузев отпадних гипсаних форми и отпада из сепаратора масти и уља.

Одлагање отпада

Генерисани отпад се не одлаже на локацији постројења већ се само привремено складишти, након чега се предаје овлашћеним оператерима који имају дозволу за сакупљање, транспорт, складиштење и третман и/или коначно одлагање.

Контрола и мерење

Оператер спроводи следеће активности контроле и мерења у оквиру управљања отпадом:

- води дневну евиденцију о отпаду (Образац ДЕО 1);
- врши класификацију отпада, односно сврставање отпада на једну или више листа отпада које су утврђене посебним прописом, а према његовом пореклу, саставу и даљој намени;
- испитивање опасног отпада као и отпада који према пореклу, саставу и карактеристикама може бити опасан отпад, у овлашћеној лабораторији;
- прибављање извештаја о испитивању отпада и обнављање у случају промене технологије, промене порекла сировине, других активности које би утицале на промену карактера отпада и чување извештаја најмање пет година;
- редовно пише Годишњи извештај о отпаду произвођача отпада (Образац ГИО 1);
- редовно пише Годишњи извештај о посебним токовима отпада и обрачун накнаде (ПТП2).

Податке о управљању отпадом, предузетим мерама за управљање отпадом и мониторингу, оператер је дао у прилогу Детаљни подаци о постројењу, поглавље 8. Управљање отпадом, у прилогу План вршења мониторинга и прилогу План управљања отпадом.

Бука и вибрације

Главни извори буке у постројењу ИГМ „Младост” д.о.о. представљају:

- колни млин и три диференцијална млина са транспортним тракама који се налазе у хали примарне прераде,
- систем за отпрашивање из примарне прераде са 196 врећа,
- сирова прерада глине (обликовање) у погонима PRO – 10 и PRO 12 – ЕКО,
- процеси слагања, разлагања и паковања у погонима PRO – 10 и PRO 12 – ЕКО,
- багери, булдожери, утоваривач точкаш (УЛТ) и виљушкар који манипулишу на отвореним складиштима глине,
- камиони који допремају глину на отворена складишта.

На местима где није извршено акустичко зонирање локације, а на основу члана 17. Закона о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 96/21), као граничне вредности се примењују највеће прописане граничне вредности из подзаконског прописа, односно из Уредбе о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 75/10). Према томе, подручје постројења сврстано је у зону 5. (градски центар, занатска, трговачка, административно – управна зона са становима, зона дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница).

Мерење нивоа буке у животној средини при раду постројења ИГМ „Младост” д.о.о. у дневном и ноћном периоду, у зони утицаја извора буке, обавља се према Правилнику о

методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 139/22) и Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 75/10).

Извршено је мерење нивоа буке у животној средини у јуну 2024. године, од стране акредитоване лабораторије. Мерна места су постављена на следећим локацијама:

- мерно место на отвореном простору, источно, на растојању од око 15 m од зида отвореног складишта глине, на зеленој површини у стамбеном насељу између зграда у улици Божицара Величковића – нова у насељу Кумалак,
- мерно место на отвореном простору, јужно, на растојању од 20 m од зида отвореног складишта глине, на неасфалтираној улици у стамбеном насељу, на раскрсници улица Божицара Величковића – нова и Пушкинове,
- мерно место на отвореном простору, северно, на растојању од 10 m од улазне капије за камионе, на асфалтираној улици у стамбеном насељу, испред стамбеног објекта у улици Божицара Величковића број 166.

На основу резултата мерења, може се закључити да меродавни нивои буке на горе наведеним мерним местима нису прелазили највеће дозвољене вредности буке за дневни, вечерњи и ноћни период, односно да су резултати мерења усаглашени са захтевима Уредбе о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 75/10), при раду машина, уређаја и опреме у постројењу ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац.

Податке о буци и вибрацијама и мониторингу нивоа буке, оператер је дао у захтеву у прилогу Детаљни подаци о постројењу, поглавље 9. Бука и вибрације, у прилогу Бука и вибрације и прилогу План извођења мониторинга. Оператер је доставио и Извештај о извршеним испитивањима нивоа буке из 2024. године.

Ризик од удеса и план хитних мера

Оператер, према члану 4. Правилника о Листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте докумената које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса („Службени гласник РС”, број 41/10, 51/15 и 50/18), не подлеже законској обавези израде документа Политике превенције удеса, Плана заштите од удеса и Извештаја о безбедности, зато што количина опасних материја и опасних активности у оквиру предметног комплекса немају утицај на повећану вероватноћу настанка удеса.

Управљање ризиком од акцидента, оператер спроводи кроз превентивне поступке за спречавање настанка удеса, планирање заштите, процену ризика и примену мера одговора на удес. Да би се ефикасно анализирале све могућности за појаву и развој акцидента, оператер је идентификовао опасне материје (тешко уље за ложење, еуродизел, природни гас, ацетилен, кисеоник, моторно уље и силикон), њихове

карактеристике и потенцијалне утицаје на људе, материјална добра и животну средину. Оператер је идентификовао све ризичне активности у раду.

Оператер је проценом вероватноће настанка удеса и проценом последица утврдио малу вероватноћу настанка удеса где се у случају појаве нежељеног догађаја могу очекивати мале последице. Оператер је проценом ризика утврдио да је ризик од настанка акцидентата у привредном друштву ИГМ “Младост” д.о.о. мали. Мали ризик је прихватљив и њиме се може управљати применом превентивних мера за управљање ризиком од акцидентата. Мере превенције настанка акцидентата оператер реализује преко различитих процедура и програма.

Оператер примењује следеће опште превентивне мере:

- благовремено отклањање свих техничко-технолошких недостатака,
- одржавање радно технолошке дисциплине у свим сегментима производње,
- контрола и мониторинг свих параметара у погонима,
- обука запослених из области заштите од пожара,
- годишња провера знања из области заштите од пожара,
- обука запослених за поступање у случају акцидента,
- периодични прегледи опреме за рад, електричних и громобранских инсталација, као и стручни налази о испитивању услова радне околине,
- прегледи и испитивање стабилног система за дојаву пожара,
- контрола уређаја за детекцију.

Оператер примењује систем заштите и безбедности у постројењу који подразумева сталну контролу радне дисциплине запослених у обављању радних задатака, уз поштовање следећих општих превентивних мера:

- строго придржавање радних процедура,
- обука радника о опасностима којима могу бити изложени у току рада, са процедурама у случају удеса, основним перформансама заштитне опреме и начином употребе,
- манипулацију са опасним материјама (истакање, претакање и др.) могу да врше само за то стручно обучена лица, односно и друга лица, али под надзором обучених лица,
- запослени морају бити упознати са начином спровођења превентивних мера заштите од пожара и експлозија, као и са употребом уређаја, опреме и средстава за гашење пожара.

Према Закону о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, број 87/18) и Правилнику о врсти и количини опасних супстанци на основу којих се сачињава План заштите од удеса („Службени гласник РС”, број 34/19), постројење припада оператерима који су у обавези да израде План заштите од удеса према Правилнику о начину израде и садржају Плана заштите од удеса („Службени гласник РС”, број 41/19).

Оператер поседује Решење о сагласности на План заштите од удеса, издато од Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Лесковцу, број 217/2970/22, од дана 01.04.2022. године.

Планом мера за спречавање удеса и ограничавање њихових последица, који је приложен уз захтев за издавање интегрисане дозволе, оператер је идентификовао потенцијалне удесне ситуације и описао правовремено и адекватно планирање мера за спречавање удеса и мера за реаговање у потенцијалним удесним ситуацијама, у циљу спречавања или смањења могућих штетних утицаја, који се односе на безбедност и здравље људи на раду и животну средину.

Оператер поседује Решење о сагласности на План заштите од пожара издато од Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Лесковцу, Одсек за превентивну заштиту под бројем 217-12119/14, од дана 03.11.2014. године и Решење о спроведеним мерама заштите од пожара за реконструкцију и промену намене погона од Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Прокупљу, под 07.26 бројем 217-6329/23, од дана 12.07.2023. године.

Оператер обезбеђује редовне обуке за безбедан и здрав рад у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС”, број 35/23) према коме сви запослени су дужни да буду обучени за безбедан и здрав рад. Законом о безбедности и здравља на раду закључен је колективни уговор којим се утврђује да је рад складу са нормама утврђеним позитивним прописима. Према Закону о заштити од пожара („Службени гласник РС”, бр. 111/09, 20/15 и 87/18), радници су упознати са опасностима од пожара на радном месту, мерама заштите, употребом средстава и опреме за гашење пожара, поступком у случају пожара, као и са одговорношћу због непридржавања прописаних или наложених мера заштите од пожара. Најмање једном у три године обавезно је да се врши обука свих радника из области заштите од пожара, с тим да се најмање једном у току године врши практична провера знања.

Податке о ризицима од удеса оператер је дао у захтеву у прилогу Детаљни подаци о постројењу, поглавље 10. Процена ризика од значајних удеса и прилогу План мера за спречавање удеса и ограничавање њихових последица.

Нестабилни (прелазни) начини рада постројења

Нестабилне (прелазне) начине рада постројења ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац представљају пуштање у рад постројења, престанак рада постројења, случај већих кварова и отказа опреме.

Почетак рада постројења ако постоји ризик излагања животне средине негативним утицајима: Пуштање у рад постројења и подешавање параметара се врши по утврђеном редоследу поступака којима се обезбеђује сигурност процеса, чиме се појава акцидентних загађења своди на минимум. Режим рада свих уређаја је континуалан и контрола процеса печења и сушења је аутоматизована, па у току покретања или

заустављања појединих уређаја не долази до повећања нивоа емисије загађујућих материја у атмосферу, као ни повећања емисије загађујућих материја у отпадним водама. Дефекти цурења: Развијене су процедуре за случајеве потенцијалних отказа и већих кварова, као и корективне мере које су уграђене у систем управљања процесом производње.

Тренутно заустављање рада постројења: Не утиче на повећани ризик од акцидентата.

Обустава (престанак) рада: Престанак рада постројења се врши по тачно утврђеном редоследу поступака, како би се осигурао контролисан начин рада у циљу заштите животне средине. У случају изненадног престанка процеса производње или отказа опреме, поступак заустављања производње се одвија по тачно утврђеном редоследу поступака.

Процена мера у случају престанка рада постројења

План мера за заштиту животне средине после престанка рада и затварања постројења којим се умањују или у потпуности уклањају негативни утицаји рада постројења на животну средину, оператер је описао у прилогу Дефинитивни престанак рада постројења или њихових делова.

Овим планом су дефинисани кораци по којима би се дефинитивни престанак рада постројења, процес производње, демонтаже опреме и објеката и враћање земљишта у стање пре изградње постројења, одвијао у две фазе:

1. фаза: обустављање свих активности директно везаних за процес производње и прикупљање и одлагање залиха материјала и отпада који настају у процесу производње; демонтажа опреме и уклањање инфраструктурних објеката са темељима;
2. фаза: враћање предметне површине у стање која емисијама не угрожава животну средину.

Оператер је предвидео следеће кораке при престанку производног процеса:

- престанак експлоатационих радова на коповима „Каштавар” и „Губеревац – Мала Грабовница”,
- завршетак производње ускладиштене количине глине на локацији постројења,
- продаја свих залиха из производног процеса постројења,
- продаја опреме из технолошког ланца производње заинтересованим купцима,
- потписивање уговора са фирмом за уклањање преостале опреме из објеката ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац и предаја техничке документације (технолошки пројекат, машински пројекат, пројекат електричних инсталација),
- уколико није могућа пренамена грађевинских објеката, потписивање уговора са правним лицем које би извршило рушење објеката из темеља и предаја техничке документације (грађевински пројекат, пројекат водовода и канализације),
- уручивање релевантне документације предузећа ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац Градском архиву града Лесковца,
- уручивање извештаја о извршеним радовима рекултивације и ревитализације и извршеним мерењима стања животне средине за све три локације (коп

„Каштавар”, коп „Губеревац – Мала Грабовница” и постројење ИГМ „Младост” Лесковац) локалној самоуправи и министарству надлежном за заштиту животне средине.

Након завршене демонтаже, сва опрема ће бити уклоњена са локације постројења и одложена на предвиђено место. Уколико се опрема не може искористити на другој локацији или продати, биће размонтирана и као отпад предата овлашћеном лицу за складиштење, третман и транспорт.

Сви објекти на локацији ће бити срушени, а сва арматура скупљена и продата као метални отпад. Подземне инсталације и азбестно-цементни цевоводи ће бити демонтирани и уклоњени у складу са важећим прописима. Све темељне плоче на локацији ће бити уклоњене и предате овлашћеном лицу на даље руковање.

Предметна локација ће бити рекултивисана и ревитализована пошумљавањем и озелењавањем површине.

Рекултивација копа „Каштавар” и копа „Губеревац – Мала Грабовница” ће се вршити по пројектима рекултивације, на које је добијена сагласност надлежног министарства.

III. УСЛОВИ

1. Важност интегрисане дозволе и рок за подношење новог захтева

1.1. Важност

Интегрисана дозвола важи 10 година, од дана правоснажности решења.

Дозвола се издаје за инсталисани капацитет који износи за погон PRO 10 215 t/дневно, а за погон PRO 12 – ЕКО 308 t/дневно.

Обавезује се оператер да о свакој планираној измени на постројењу, реконструкцији постројења (уклањање и/или промена технологије, промене врсте сировине и енергента за технолошки процес, промене начина управљања отпадом), као и у обављању активности целокупног постројења или његовог дела, благовремено, а најкасније 30 дана пре, обавести надлежни орган за издавање интегрисане дозволе.

Обавезује се оператер да без одлагања обавести надлежни орган у случају одступања од услова у интегрисаној дозволи.

1.2. Рок за подношење новог захтева

Захтев за продужење дозволе оператер подноси надлежном органу најкасније четири месеца пре истека њене важности.

Рок за подношење новог захтева је март 2035. године.

2. Коришћење ресурса

2.1. Сировине

Обавезује се оператер да предузме све неопходне мере како би омогућио ефикасно коришћење сировина и помоћних сировина, и то за:

- глину,
- воду,
- енгобу,
- силикон,

укључујући и енергију, у свим деловима радног процеса, узимајући у обзир захтеве најбоље доступних техника за посматрани сектор делатности.

Обавезује се оператер да води евиденцију о количини сировина, помоћних материјала и др. који се користе у производњи.

Обавезује се оператер да утовар и истовар, као и складиштење материјала, врши на тачно одређеним местима, уз предузимање неопходних мера да не дође до било каквог просипања истих приликом транспорта до места складиштења.

Обавезује се оператер да висина депоноване сировине на отвореним складиштима глине не прелази дефинисану коту од 8 m.

Обавезује се оператер да не врши експлоатацију сировине на коповима за које нема изходовано решење којим се одобрава експлоатација.

2.2. Вода

Обавезује се оператер да поступа у складу са водном дозволом којом се утврђује начин, услови и обим пречишћавања и испуштања отпадних вода, испуштање хазардних и других супстанци које могу загадити воду, као и складиштење нафте и нафтних деривата.

Обавезује се оператер да поступа у складу са закљученим уговором о испоруци и коришћењу услуга водоснабдевања са овлашћеним предузећем за испоруку воде из градске водоводне мреже.

Обавезује се оператер да обезбеди рационалну потрошњу воде у свим деловима процеса, као и да мери потрошњу воде на свим прикључењима водоснабдевања.

Обавезује се оператер да води евиденцију о потрошњи воде на годишњем нивоу и врши проверу ефикасног коришћења воде.

2.3. Енергија

Обавезује се оператер да испита могућност за смањење потрошње енергије и обезбеди њено ефикасно коришћење у свим деловима производње где је то могуће.

Обавезује се оператер да поступа по Плану мера за ефикасно коришћење енергије и да по потреби ажурира План на основу анализе енергетске ефикасности.

Обавезује се оператер да води евиденцију о потрошњи енергије и енергената на годишњем нивоу.

Обавезује се оператер да ће у циљу енергетске ефикасности отпадну топлоту из пећи користити за потребе сушења у сушари, као и за грејање простора за предгревање.

Обавезује се оператер да уколико донесе одлуку о употреби мазута, као енергента, одмах о томе обавести надлежни орган за издавање интегрисане дозволе и **поднесе захтев за ревизију интегрисане дозволе.**

3. Заштита ваздуха

3.1. Процес рада и технике или мере за смањење емисија у ваздух

Обавезује се оператер да поступа у складу са Законом о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 10/13 и 26/21 – др. закон), Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС”, бр. 111/15 и 83/21) и Уредбом о критеријумима за одређивање најбољих доступних техника, за примену стандарда квалитета, као и за одређивање граничних вредности емисија у интегрисаној дозволи („Службени гласник РС”, број 84/05).

Обавезује се оператер да ће управљати процесом рада на начин који ће омогућити да уређаји за третман отпадних гасова задовоље услове прописане овом дозволом.

Обавезује се оператер да ће управљати, одржавати и контролисати рад уређаја за смањивање емисија загађујућих материја у ваздух и о томе водити редовну евиденцију.

3.2. Граничне вредности емисија

Обавезује се оператер да емисије загађујућих материја не прелазе граничне вредности које су дефинисане у Табелама III-1-5.

- 1) Емисиона тачка: E1 – PRO 12 – ЕКО – тунелска пећ погона PRO 12 – ЕКО
Локација емитера: 42° 59' 33,21" N и 21° 57' 46,07" E
Висина емитера: 9 m

Табела III-1. Граничне вредности емисија у ваздух

Загађујућа материја	ГВЕ (mg/Nm ³)
прашкасте материје	20
оксиди азота изражени као NO ₂	250
оксиди сумпора изражени као SO ₂	500

флуор и једињења флуора изражена као флуороводоник (HF)*	5
хлор и једињења хлора изражена као хлороводоник (HCl)	30
органске материје изражене као укупни угљеник	20
бензен*	3
олово*	0,5 за масени проток (g/h) $\geq$ 2,5 3 за масени проток (g/h) $<$ 2,5
<i>процесни параметри</i>	<i>Све граничне вредности емисије израчунавају се при температури од 273,15 K, притиску од 101,3 kPa</i>

Граничне вредности емисије су одређене на основу *Reference Document on Best Available Techniques in the Ceramic Manufacturing Industry, August 2007, BAT 5.1.3.4, 5.1.4.1 b), 5.1.4.2, 5.2.1.2*

*Граничне вредности емисије су одређене на основу Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС”, бр. 111/15 и 83/21), Прилог 1, Део III, тачка 6. Постојења за производњу керамичких производа печењем, Табела 46.

2) Емисиона тачка: E1 – PRO 10 – тунелска пећ погона PRO 10

Локација емитера: 42° 59' 30,96" N и 21° 57' 44,15" E

Висина емитера: 9 m

Табела III-2. Граничне вредности емисија у ваздух

Загађујућа материја	ГВЕ (mg/Nm ³)
прашкасте материје	20
оксиди азота изражени као NO ₂	250
оксиди сумпора изражени као SO ₂	500
флуор и једињења флуора изражена као флуороводоник (HF)*	5
хлор и једињења хлора изражена као хлороводоник (HCl)	30
органске материје изражене као укупни угљеник	20
бензен*	3
олово*	0,5 за масени проток (g/h) $\geq$ 2,5 3 за масени проток (g/h) $<$ 2,5
<i>процесни параметри</i>	<i>Све граничне вредности емисије израчунавају се при температури од 273,15 K, притиску од 101,3 kPa</i>

Граничне вредности емисије су одређене на основу *Reference Document on Best Available Techniques in the Ceramic Manufacturing Industry, August 2007, BAT 5.1.3.4, 5.1.4.1 b), 5.1.4.2, 5.2.1.2*

*Граничне вредности емисије су одређене на основу Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС”, бр. 111/15 и 83/21), Прилог 1, Део III, тачка 6. Постојења за производњу керамичких производа печењем, Табела 46.

- 3) Емисиона тачка: Е2 – отпашивање примарне фазе
Локација емитера: 42° 59' 31,85" N и 21° 57' 48,49" E
Уређај за третман/пречишћавање: врећасти филтер
Висина емитера: 4 m

Табела III-3. Граничне вредности емисија у ваздух

Загађујућа материја	ГВЕ (mg/Nm ³)
прашкасте материје	10
процесни параметри	Све граничне вредности емисије израчунавају се при температури од 273,15 K, притиску од 101,3 kPa

Граничне вредности емисије су одређене на основу *Reference Document on Best Available Techniques in the Ceramic Manufacturing Industry, August 2007, BAT 5.1.3.2.*

- 4) Емисиона тачка: Е3 – PRO 12 – ЕКО – коморна сушара погона PRO 12 – ЕКО
Локација емитера: 42° 59' 33,76" N и 21° 57' 46,38" E
Висина емитера: 9 m

Табела III-4. Граничне вредности емисија у ваздух

Загађујућа материја	ГВЕ (mg/Nm ³)
прашкасте материје	20
процесни параметри	Све граничне вредности емисије израчунавају се при температури од 273,15 K, притиску од 101,3 kPa

Граничне вредности емисије су одређене на основу *Reference Document on Best Available Techniques in the Ceramic Manufacturing Industry, August 2007, BAT 5.1.3.3*

- 5) Емисиона тачка: Е3 – PRO 10 – тунелска сушара погона PRO 10
Локација емитера: 42° 59' 31,23" N и 21° 57' 47,28" E
Висина емитера: 9 m

Табела III-5. Граничне вредности емисија у ваздух

Загађујућа материја	ГВЕ (mg/Nm ³)
прашкасте материје	20

<i>процесни параметри</i>	<i>Све граничне вредности емисије израчунавају се при температури од 273,15 K, притиску од 101,3 kPa</i>
---------------------------	--

Граничне вредности емисије су одређене на основу *Reference Document on Best Available Techniques in the Ceramic Manufacturing Industry, August 2007, BAT 5.1.3.3*

3.3. Тачкасти извори емисија загађујућих материја у ваздух (емитери)

Обавезује се оператер да обавља активност тако да загађујуће материје које се испуштају у ваздух на свим тачкастим изворима буду у складу са вредностима датим у Табелама III-1 – III-5.

У случају прекида рада уређаја за смањење емисија емитера Е2 или поремећаја технолошког процеса, због кога би дошло до прекорачења граничних вредности емисије, оператер је дужан да предузме мере у складу са чланом 55. Закона о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 10/13 и 26/21 - др.закон) и Уредбом о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Службени гласник РС”, бр. 5/16 и 10/24) и о прекиду рада уређаја за смањење емисија обавести надлежни орган у складу са прописима.

3.4. Дифузни извори емисија и мере за њихово смањење

Обавезује се оператер да предузме све потребне мере како би се емисије из дифузних извора емисија свеле на минимум.

Обавезује се оператер да константно предузима мере за спречавање дифузних емисија прашкастих материја из процеса у којима настају: редовно влажење саобраћајница и путева, редовно одржавање круга постројења, постављање заштитних баријера од ветра, влажење отворених складишта глине током ветровитих дана, редовна провера и одржавање инсталација природног гаса.

Обавезује се оператер да утовар и истовар материјала осетљивог на дисперзију прашине, обавља искључиво у заштићеном простору од ветра, као и да висина депоноване сировине на отвореним складиштима глине не прелази дефинисану когу од 8 m.

Оператер ће пратити квалитет амбијенталног ваздуха, сходно члану 4. став 2. Закона о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, број 36/09, 10/13, 26/21 – др. закон).

За праћење квалитета амбијенталног ваздуха, оператер ће ангажовати акредитовану и овлашћену лабораторију.

Обавезује се оператер да прати укупне суспендоване честице. Узорковање укупних суспендованих честица вршити на четири мерна места, два пута годишње, при чему ће једно мерење бити у првих шест календарских месеци, а друго мерење у других шест календарских месеци, у трајању од седам дана.

Стање квалитета ваздуха се прати у складу са Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 11/10, 75/10 и 63/13).

Обавезује се оператер да концентрације укупних суспендованих честица не прелазе вредности дефинисане у Табели III-6.

Табела III-6. Укупне суспендоване честице

Период усредњавања	Максимално дозвољена вредност ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Један дан	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Календарска година	70 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Положај мерних места за мониторинг квалитета ваздуха, налазе се у ближем окружењу ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац и то:

- Мерно место ММ1, на зеленој површини на јужној страни постројења поред отвореног складишта,
- Мерно место ММ2, на зеленој површини, дечје игралиште, источно од постројења на удаљености од око 100 m,
- Мерно место ММ3, на зеленој површини, северно од главног погона на удаљености од око 50 m,
- Мерно место ММ4, западно од границе постројења.

3.5. Непријатни мириси и мере за њихово спречавање

Обавезује се оператер да обезбеди да се све активности у постројењу које резултирају емисијама у атмосферу одвијају на начин који обезбеђује да се непријатни мириси не распростиру изван граница постројења.

3.6. Контрола и мерење које врши оператер

Обавезује се оператер да врши контролу и мониторинг загађујућих материја сходно динамици дефинисаној у Табелама III-7. и III-8.

Табела III-7. и III-8. прописују методе мерења емисија у ваздух за појединачне параметре.

Табела III-7. Мерење емисија у ваздух – Емисионе тачке: Е2, Е3 – PRO 12 – ЕКО, Е3 – PRO 10

Загађујуће материје које се контролишу	Динамика мониторинга	Узорковање/анализа
прашкасте материје	два пута годишње	SRPS EN 9096 SRPS EN 13284-1

Табела III-8. Мерење емисија у ваздух – Емисионе тачке: Е1 – PRO 12 – ЕКО, Е1 – PRO 10

Загађујуће материје које се контролишу	Динамика мониторинга	Узорковање/анализа
прашкасте материје	два пута годишње	SRPS EN 9096 SRPS EN 13284-1
оксида азота изражени као NO ₂	два пута годишње	SRPS EN 14792

оксида сумпора изражени као SO ₂	два пута годишње	SRPS EN 14791
флуор и једињења флуора изражена као флуороводоник (HF)	два пута годишње	SRPS ISO 15713
хлор и једињења хлора изражена као хлороводоник (HCl)	два пута годишње	SRPS EN 1911
органске материје изражене као укупни угљеник	два пута годишње	SRPS EN 12619
бензен	два пута годишње	SRPS CEN TS 13649
олово	два пута годишње	SRPS EN 14385
Процесни параметри: - температура гаса (°C) - средња брзина струјања гаса (m/s) - проток отпадног гаса (m ³ /h) - запремински удео кисеоника O ₂ (%) - притисак отпадног гаса (bar) - запремински удео влаге у отпадном гасу (%)		SRPS ISO 10780 SRPS ISO 14164 SRPS EN 14789 SRPS EN 14790

За мерења емисије загађујућих материја и одређивање услова мерења користиће се референтне методе прописане Уредбом о мерењима емисије загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Службени гласник РС”, бр. 5/16 и 10/24).

Осим референтних метода, могу се користити и друге методе мерења ако се може доказати њихова еквивалентност тј. ако је спроведен тест еквивалентности у складу са стандардом SRPS CEN/TS 14793.

Обавезује се оператер да врши периодична мерења два пута у току календарске године са минималним размаком од шест месеци између два мерења, од којих је једно повремено мерење у првих шест календарских месеци, а друго повремено мерење у других шест календарских месеци.

Периодична мерења врше се од стране овлашћене стручне организације за обављање такве врсте мерења и у складу са Уредбом о мерењима емисије загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Службени гласник РС”, бр. 5/16 и 10/24). Мерења емисија вршити у складу са захтевима и препорукама стандарда SRPS EN 15259.

3.7. Извештавање

Уколико дође до прекорачења граничних вредност емисија или удеса (неконтролисаног испуштања загађујућих материја у ваздух), оператер је дужан да одмах о томе обавести Републичку инспекцију за заштиту животне средине.

Сви извештаји у прописаној форми морају бити доступни инспекцији за заштиту животне средине приликом контроле постројења.

Обавезује се оператер да о извршеним повременим мерењима, достави податке у форми прописаног извештаја министарству надлежном за послове заштите животне средине (електронским путем на имејл: ippc@eko.gov.rs) и Агенцији за заштиту животне средине у року од 30 дана од дана извршеног мерења и за мерења на годишњем нивоу у виду годишњег извештаја најкасније до 31. јануара текуће године за претходну календарску годину.

Обавеза оператера је да за Национални регистар извора загађивања извештава Агенцију за заштиту животне средине о мониторингу загађујућих материја које се емитују у ваздух, до 31. марта текуће године за претходну годину, у складу са чланом 8. Правилника о методологији за израду националног и локалног регистра извора загађивања, као и методологији за врсте, начине и рокове прикупљања података („Службени гласник РС”, бр. 91/10, 10/13, 98/16, 72/23 и 53/24).

4. Отпадне воде

4.1. Процес рада и постројења за третман

Обавезује се оператер да управља процесом рада на начин који ће обезбедити да граничне вредности емисије загађујућих материја у воде прописане овом дозволом не буду прекорачене.

Обавезује се оператер да објекте у систему за сакупљање, каналисање, пречишћавање и одвођење отпадних вода одржава у исправном и функционалном стању у свему према одговарајућој техничкој документацији.

Обавезује се оператер да таложник и сепараторе масти и уља редовно чисти и одржава и обезбеди пројектовани ефекат пречишћавања, а отпадно уље и талог да одстрањује и збрињава на прописан начин.

Обавезује се оператер да склопи уговор са овлашћеним предузећем за чишћење таложника и сепаратора од талога.

Чишћење сепаратора уља и масти треба да се врши на основу Упутства сачињеног од стране оператера у складу са техничком документацијом произвођача сепаратора.

Обавезује се оператер да мери количине и испитује квалитет отпадних вода пре и после пречишћавања у таложнику и сепараторима уља и масти, како би се анализом могла пратити и ефикасност рада истих.

Обавезује се оператер да благовремено покрене поступак прибављања нове водне дозволе за цео комплекс. Оператер се обавезује да органу надлежном за издавање водне дозволе достави доказе да су сви услови испуњени, како би са престанком важности важеће водне дозволе ступила на снагу нова водна дозвола.

4.2. Граничне вредности емисија

Обавезује се оператер да емисије загађујућих материја у збирној отпадној води, а пре улива у градску канализацију, не прелазе граничне вредности дефинисане у Табели III-9, што ће контролисати мерењима квалитета пречишћене воде на следећем мерном месту:

- збирна отпадна вода после таложника, а пре улива у градску канализацију; координате мерног места: X: 4762607,307 и Y: 4578648,916.

Табела III-9. Граничне вредности загађујућих материја у збирној отпадној води пре улива у градску канализацију

Параметар	Јединица мере	Граничне вредности
рН вредност	/	6,5-9
Температура воде	°C	40
Укупне суспендоване материје	mg/l	400
Таложиве материје	ml/l/2h	10
Амонијак (NH ₄ -N)	mgN/l	10
Нитрати	mgN/l	20
Нитрити	mgN/l	1
Сулфати	mg/l	400
Хлориди	mg/l	500
ХПК	mgO ₂ /l	500
БПК ₅	mgO ₂ /l	300
Укупни фосфор	mgP/l	5
Гвожђе (укупно)	mg/l	5
Цинк	mg/l	2
Хром	mg/l	1
Бакар	mg/l	1
Олово	µg/l	1,2
Никл	mg/l	0,034
Кадмијум	µg/l	0,15
Масти и уља	mg/l	10

Граничне вредности емисије су одређене на основу Правилника о санитарно техничким условима за испуштање отпадних вода у јавну канализацију („Службени гласник града Лесковца”, број 29/17).

Обавезује се оператер да прати и следеће основне параметре отпадних вода: проток, температуру ваздуха, барометарски притисак, боју, мирис, видљиве материје, садржај кисеоника, суви остатак, жарени остатак, губитак жарењем и електропроводљивост.

4.3. Концентрација штетних и опасних материја у водама (Водна тела примају испуштене отпадне воде)

Оператер не испушта отпадне воде у водна тела, већ се након пречишћавања испуштају у градску канализацију града Лесковца.

4.4. Контрола и мерење које врши оператер

Обавезује се оператер да обезбеди да овлашћено правно лице врши мерење и испитивања квалитета отпадних вода у складу са одредбама Правилника о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и њиховог утицаја на реципијент и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС”, број 18/24).

Обавезује се оператер да обезбеди испитивања загађујућих материја у отпадним водама према Табели III-10.

Табела III-10. Загађујуће материје које се контролишу, динамика и методе мерења

Параметар	Динамика мерења	Мерење
рН вредност	четири пута годишње	Референтне стандарде и акредитоване методе према захтеву стандарда SRPS ISO/IEC 17025, као и валидоване нестандарне методе које дају еквивалентне резултате у погледу мерне несигурности испитивања.
Температура воде		
Температура ваздуха		
Проток		
Барометарски притисак		
Мирис		
Видљиве материје		
Боја		
Електропроводљивост		
Садржај кисеоника		
Суви остатак		
Укупне суспендоване материје		
Таложиве материје		
Жарени остатак		
Губитак жарењем		
Амонијак (NH ₄ -N)		
Нитрати		
Нитрити		
Сулфати		
Хлориди		
ХПК		
БПК ₅		
Укупни фосфор		
Гвожђе (укупно)		
Цинк		
Хром		

Бакар		
Олово		
Никл		
Кадмијум		
Масти и уља		

Узорковање вршити у складу са SRPS ISO 5667-1, SRPS ISO 5667-3, SRPS ISO 5667-10 и SRPS ISO 5667-14.

Осим референтних метода, могу се применити одговарајући међународни и европски стандарди, као и нестандардизоване методе развијене у акредитованим лабораторијама и валидоване према захтеву стандарда SRSP ISO/IEC 17025 који дају еквивалентне резултате у погледу мерне несигурности испитивања у складу са захтевима прописа којим се уређује гранична вредност емисија.

Мерење квалитета вода вршиће правно лице које је овлашћено за испитивање квалитета отпадних вода у складу са Законом о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 – др. закон).

Начин и услови испитивања квалитета отпадних вода, као и извештаји о извршеним мерењима морају бити у складу са Правилником о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и њиховог утицаја на реципијент и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС”, број 18/24).

4.5. Извештавање

Обавезује се оператер да извештај о извршеним мерењима доставља једном годишње јавном водопривредном предузећу, министарству надлежном за послове заштите животне средине и Агенцији за заштиту животне средине.

Сви извештаји у прописаној форми морају бити доступни инспекцији за заштиту животне средине приликом контроле постројења.

Уколико дође до неконтролисаног испуштања загађујућих материја у воду оператер је дужан да одмах о томе обавести министарство задужено за послове заштите животне средине, Републичку инспекцију за заштиту животне средине, као и Министарство задужено за послове водопривреде, односно Републичку дирекцију за воде.

Обавезује се оператер да за Национални регистар извора загађивања извештава Агенцију за заштиту животне средине о мониторингу загађујућих материја у воде до 31. марта текуће године за претходну годину у складу са прописима.

5. Заштита земљишта и подземних вода од загађивања

5.1. Процес рада и мере за заштиту земљишта и подземних вода од загађивања

Обавезује се оператер да ће управљати процесом рада на начин који ће омогућити да се спречи свако загађивање земљишта и подземних вода на локацији постројења.

Оператер је дужан да спречи одлагање отпада директно на тло и да спречи свако испуштање отпадних вода са локације у подземне воде.

Отпад који се привремено складишти на локацији у кругу предузећа, мора бити сакупљан и одложен на места одређена за то и заштићена од цурења и пропуштања.

Обавезује се оператер да складиштење као и контролу сировина и других материјала и хемикалија и руковање истим обавља у складу са прописима.

Обавезује се оператер да обезбеди да се све анализе земљишта и подземне воде врше од стране правног лица овлашћеног за те послове.

5.2. Контрола и мерење које врши оператер

Мониторинг земљишта

Обавезује се оператер да ће у складу са Законом о заштити земљишта („Службени гласник РС”, број 112/15), Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС”, бр. 30/18 и 64/19) и Правилником о листи активности које могу да буду узрок загађења и деградације земљишта, поступку, садржини података, роковима и другим захтевима за мониторинг земљишта („Службени гласник РС”, број 102/20) вршити мониторинг земљишта.

Обавезује се оператер да обезбеди контролу и праћење физичких и хемијских параметара у земљишту на местима сходно Табели III-11.

Табела III-11. Тачке узорковања земљишта

Ознака мерног места	Место узорковања	UTM координате за сваки узорак и дубина узорковања
MM1	Зелена површина на јужној страни производног погон поред отвореног складишта	N 4760602.80 E 579258.60 до 2 m дубине или дубине подземне воде
MM2	Зелена површина, дечје игралиште, источно од погона на удаљености од око 100 m	N 4760969.91 E 579549.20 до 2 m дубине или дубине подземне воде
MM3	Зелена површина, северно од главног погона на удаљености од око 50 m	N 4761563.07 E 579140.84 до 2 m дубине или дубине подземне воде

Обавезује се оператер да обезбеди контролу и праћење физичких и хемијских параметара у земљишту на још два мерна места, односно ММ4 – на катастарској парцели 6366/1 где се налази привремено складиште опасног отпада и ММ5 – код интерне бензинске пумпе.

Граничне максималне и ремедијационе вредности загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту, као и ремедијационе вредности загађујућих, штетних и опасних материја у водоносном слоју које могу указати на хемијско загађење земљишта, прописане су у Уредби о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС”, бр. 30/18 и 64/19).

Ради испитивања физичких и хемијских својстава земљишта узорковати по фиксним дубинама до 2 m или до нивоа подземних вода.

Обавезује се оператер да обезбеди контролу и праћење физичких и хемијских параметара у земљишту, сходно Табели III-12. и Табели III-13.

У складу са Правилником о листи активности које могу да буду узрок загађења и деградације земљишта, поступку, садржини података, роковима и другим захтевима за мониторинг земљишта („Службени гласник РС”, број 102/20), Прилог 3. Методе и стандарди за узорковање, припрему узорака и испитивање физичких и хемијских својстава земљишта узорковање земљишта се врши према стандардима: ISO 18400-102 Квалитет земљишта - Узорковање - Део 102: Одабир и примена техника узимања узорака, SRPS ISO 18400-104 Квалитет земљишта - Узорковање - Део 104: Стратегије, SRPS ISO 18400-202 Квалитет земљишта - Узорковање - Прелиминарно истраживање и ISO 18400-203 Квалитет земљишта - Узорковање - Део 203: Истраживање потенцијално загађених локација.

Узорковање земљишта се може вршити и према стандардима SRPS ISO 10381-2 Квалитет земљишта - Узимање узорака - Део 2: Смернице за технике узимања узорака и ISO 10381-5 Квалитет земљишта - Узорковање - Део 5: Смернице о поступку истраживања урбаних и индустријских локација у погледу контаминације земљишта. Припрема узорака за анализу се обавља у складу са стандардом SRPS ISO 11464 Квалитет земљишта - Претходна обрада узорака за физичко-хемијске анализе.

Оператер ће обезбедити да се на узетим узорцима врше следеће анализе према прописаним методама из референтних докумената/извора метода.

Табела III-12. Методе и стандарди за испитивање физичких својстава

Параметар	Метода/техника	Референтна документа/извори методе
Механички састав земљишта ⁽¹⁾	Интернационална А и Б метода Просејавање и	ISO 11277 ⁽²⁾

	седиментација: хидрометарски	
--	---------------------------------	--

⁽¹⁾ Интервал испитивања је на сваких десет година.

⁽²⁾ Методе истраживања и одређивања физичких својстава земљишта. Нови Сад: Југословенско друштво за Проучавање земљишта (ЈДПЗ), Приручник за испитивање земљишта, Група аутора, Ђ. Бошњак, ур. (1997).

Табела III-13. Методе и стандарди за испитивање хемијских својстава

Параметар	Метода/техника	Референтна документа/извор методе
pH у H ₂ O и 1M KCl (CaCl ₂)	Електрометријско одређивање	SRPS ISO 10390
Садржај CaCO ₃ ⁽¹⁾	Шајблеров калциметар – волуметријско одређивање	SRPS ISO 10693
СЕС (капацитет измењивих катјона Na ⁺ , K ⁺ , Ca ²⁺ , Mg ²⁺)	Метода са амонијум-ацетатом и натријум ацетатом (pH = 7), AAS (за земљишта pH > 7) и метода по Карпен-у (Т) (за земљишта pH < 7) или метода помоћу BaCl ₂	SRPS ISO 11260 ⁽²⁾
Сума измењивих базних катјона (S)	Метода по Карпен-у	⁽²⁾
Степен засићености базама (V%)	Рачунски (S/T*100)	⁽²⁾
Садржај органске материје	Бихроматна метода по Тјурину, метода по Kotzmann (оксидација органске материје калијум перманганатом) или одређивање сувим сагоревањем	SRPS ISO 10694 ⁽²⁾
NO ₃ ⁻	Јонска хроматографија или екстракција у 2M KCl, колориметријски	SRPS ISO 14255 ISO/TS 14256-1
Тешки метали и потенцијално токсични елементи: Al, As, B, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Mn, Mo, Ni, Pb, Se, Sn, Sr, Zn (укупни)	Екстракција у царској води (укупни елементи), DTPA-TEA на pH 7,3 или AAS или ICP-OES	SRPS ISO 11047 SRPS ISO 11466 ISO 16772
Постојане органске загађујуће супстанце:	Течна и гасна хроматографија	ISO 18287 ISO 11264

полициклични ароматични угљоводоници		SRPS ISO 10382 ISO 14154 SRPS EN ISO 15009
Испарљиви ароматични угљоводоници, испарљиви халогени угљоводоници	Гасна хроматографија	SRPS EN ISO 22155 SRPS EN ISO 15009
Угљоводоници нафтног порекла (фракције C ₁₀ -C ₄₀)	Гасна хроматографија	SRPS EN ISO 16703

⁽¹⁾ Интервал испитивања је на сваких десет година.

⁽²⁾ Приручник за испитивање земљишта ЈДПЗ, Група аутора, М. Богдановић, ур. (1966).

Обавезује се оператер да врши мониторинг загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту једном у пет година. Уколико се мониторингом утврди присуство одређених опасних, загађујућих и штетних материја у земљишту, узроковано људском активношћу, у концентрацијама изнад максималних граничних вредности, у складу са прописом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту, мониторинг ових материја врши се сваке године. Уколико резултати мониторинга у периоду од три узастопне године покажу да није дошло до погоршања стања и квалитета земљишта, мониторинг се надаље обавља на сваких пет година.

Обавезује се оператер да у случају прекорачења граничних ремедијационих вредности у земљишту или подземним водама изврши додатна истраживања на контаминираним локацијама ради утврђивања степена загађености земљишта и израде пројекта ремедијације и рекултивације.

Оператер је у обавези да реализује пројекат ремедијације и рекултивације, на који Министарство надлежно за заштиту животне средине даје сагласност, када просечна концентрација било које загађујуће, опасне и штетне материје у више од 25 m³ запремине земљишта прелази прописану ремедијациону вредност или у више од 100 m³ запремине водоносног слоја на контаминираним локацијама прелази прописану ремедијациону вредност.

Пројекат ремедијације и рекултивације може се реализовати и у случају прекорачења прописаних граничних вредности, као и у случају да концентрације загађујућих, опасних и штетних материја у мање од 25 m³ запремине земљишта прелазе прописане ремедијационе вредности или у мање од 100 m³ запремине водоносног слоја на контаминираним локацијама прелазе прописане ремедијационе вредности, ако додатна истраживања на контаминираним локацијама укажу на значајне последице на здравље људи и животну средину.

Пројекат ремедијације и рекултивације се израђује према Правилнику о садржини пројекта ремедијације и рекултивације („Службени гласник РС”, број 35/19) и доставља Министарству заштите животне средине, на сагласност.

Извештај о обављеној ремедијацији и рекултивацији земљишта оператер доставља Министарству надлежном за заштиту животне средине најкасније у року од 30 дана од дана завршетка пројекта.

Мониторинг подземних вода

Обавезује се оператер да у циљу праћења квалитета подземних вода, обезбеди узорковање и испитивање подземних вода из два постављена пијезометра у кругу постројења.

Оператер ће системом постављених пијезометара (према приложеном плану мониторинга подземних вода), вршити праћење промена нивоа подземних вода и контролу промене квалитета подземних вода на основу мерења квалитета истих.

Табела III-14. Тачке узорковања подземних вода

Ознака мерног места	Место узорковања	UTM координате
П1	Подземна вода из пијезометра код бензинске станице	N 578551.46 E 4760494.08
П2	Подземна вода из пијезометра код гипсаоне	N 578529.17 E 4760462.98

Обавезује се оператер да угради још један пијезометар, на локацији низводно од постројења, у смеру тока подземних вода **до 30. јуна 2026. године**.

Табела III-15. Праћење квалитета подземних вода

Параметар	Динамика Мерења
Температура воде	два пута годишње
рН вредност	
Електропроводљивост	
Растворени кисеоник	
Мутноћа	
Видљиве материје	
Амонијак, изражен преко азота ($\text{NH}_4^+\text{-N}$)	
Амонијум јон (NH_4)	
Хемијска потрошња кисеоника (ХПК)	
Биохемијска потрошња кисеоника (БПК ₅)	
Флуориди (F^-)	
Нитрати (NO_3) као N	
Нитрити (NO_2) као N	
Хлориди (Cl^-)	
Сулфати, (SO_4^{2-})	
Укупан фосфор	
Фосфати (PO_4^{3-})	
Бакар (Cu)	
Хром (Cr)	

Цинк (Zn)	
Олово (Pb)	
Никл (Ni)	
Кадмијум (Cd)	
Гвожђе (укупно)	
Кобалт (Co)	
Арсен (As)	
Жива (Hg)	
Бензен	
Толуен	
Ксилен	
Етилбензен	
Стирен	
Фенол	
Угљоводоници нафтног порекла (фракције C ₁₀ –C ₄₀)	
Анјонски тензиди	
Нафтален	
Флуорантен	
Фенантрен	
Бензо(а)пирен	
Бензо(ghi)перилен	
Бензо(k)флуорантен	
Кризен	
Антрацен	
Бензо(а)антрацен	
Индено(1,2,3-cd)пирен	

Обавезује се оператер да испитивање квалитета подземних вода обавља **два пута годишње**.

Узорке узимати у складу са SRPS ISO 5667-1, SRPS ISO 5667-10 и SRPS EN ISO 19458.

Осим референтних метода, могу се применити одговарајући међународни и европски стандарди као и нестандардизоване методе развијене у акредитованим лабораторијама и валидоване према захтеву стандарда SRPS ISO/ IEC 17025 који дају еквивалентне резултате у погледу мерне несигурности испитивања у складу са захтевима прописа којим се уређује граничне вредности емисије.

Уколико се региструје присуство загађујућих материја са Листе I и Листе II које су дефинисане Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, број 50/12), као и добијеним резултатима анализираних параметара квалитета подземне воде са ремедијационим вредностима загађујућих, штетних и опасних

материја у водоносном слоју дефинисане Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС”, бр. 30/18 и 64/19), потребно је утврдити извор загађења и предузети мере на његовом отклањању.

5.3. Извештавање

Обавезује се оператер да доставља годишње извештаје о контроли и мерењима квалитета подземних вода на локацији постројења министарству надлежном за послове заштите животне средине, Одељењу за заштиту вода од загађивања, у временском периоду од најмање 5 година који ће служити надлежном органу за утврђивање граничних вредности загађујућих материја у подземним водама, а све према Уредби о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, број 50/12).

Оператер ће извештај о мониторингу земљишта израдити у складу са Правилником о садржини и форми извештаја о мониторингу земљишта („Службени гласник РС”, број 126/21).

Оператер извештај о мониторингу земљишта доставља Министарству заштите животне средине, Агенцији за заштиту животне средине и јединици локалне самоуправе до 31. марта сваке године за претходну календарску годину.

Сви извештаји у прописаној форми морају бити доступни инспекцији за заштиту животне средине приликом контроле постројења.

Обавезује се оператер да, уколико дође до неконтролисаног испуштања загађујућих материја које могу довести до загађења подземних вода и/или земљишта, одмах о томе да обавести министарство надлежно за послове заштите животне средине, Републичку инспекцију за заштиту животне средине, као и надлежан орган за заштиту вода и у најкраћем року спроведе све потребне мере у складу са прописима.

6. Управљање отпадом

Обавезује се оператер да у току обављања своје редовне активности, нестабилних режима рада, као и након престанка рада, управља отпадом тако да обезбеди смањење свих могућих негативних утицаја на животну средину.

Оператер ће у току редовног рада ажурирати План управљања отпадом сваке три године или по измени законских прописа који условљавају измене у управљању отпадом.

Оператер је дужан да класификује отпад на прописан начин, у складу са Законом о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18 – др. закон и 35/23).

Оператер ће извршити испитивање опасног отпада, као и отпада који према пореклу, саставу и карактеристикама може бити опасан отпад.

Оператер ће отпад који предаје овлашћеним оператерима за транспорт и/или третман отпада да складишти на локацији до 36 месеци.

Оператер ће обезбедити услове да отпад који се складишти на локацији не доводи до угрожавања земљишта и/или подземне воде.

6.1. Производња отпада

Оператер ће у току редовног рада постројења обезбедити примену начела хијерархије управљања отпадом.

Оператер ће предузети све мере у циљу смањења настајања отпада, посебно опасног отпада, смањења коришћења ресурса, и где год је могуће обезбедити поновну употребу и рециклажу, односно поновно искоришћење насталог отпада.

6.2. Сакупљање и одвожење отпада

Обавезује се оператер да разврстава отпад на месту настанка, према пореклу и предвиђеном начину поступања са истим.

Обавезује се оператер да врши сакупљање разврстаног отпада одвојено, у складу са потребом будућег поступања са истим.

Обавезује се оператер да разврстани отпад у складу са горе наведеним, преда лицу које је овлашћено за сакупљање и транспорт отпада, тј. које поседује одговарајућу дозволу.

6.3. Привремено складиштење и складиштење отпада

Оператер ће да складишти отпад на местима која су технички опремљена за привремено чување отпада на локацији и која имају стабилну и непропусну подлогу са одговарајућим системима за заштиту од атмосферских утицаја, удеса и пожара.

Отпад се не може складиштити на простору, као и на манипулативним површинама које нису намењене за складиште.

Сав отпад мора бити јасно обележен и на одговарајући начин одвојен. Забрањено је мешање различитих категорија опасних отпада или мешање опасног отпада са неопасним отпадом.

Складиште опасног отпада мора бити физички обезбеђено, закључано и под редовном контролом од стране овлашћених запослених лица.

Складиштење опасног отпада мора да се обавља у складу са Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Службени гласник РС”, број 95/24).

Приликом складиштења, опасан отпад се пакује у одговарајуће посуде и обележава налепницом која садржи следеће податке: индексни број и назив у складу са Каталогом отпада, ознаку према Листи категорија, ознаку према Листи компоненти које га чине

опасним, ознаку према Листи карактеристика које га чине опасним, физичко својство отпада, количину, податке о власнику отпада и квалификованом лицу одговорном за поступање са опасним отпадом, као и упозорење да се ради о опасном отпаду.

6.4. Превоз отпада

Оператер ће транспорт отпада у оквиру локације постројења да обавља на начин који ће онемогућити расипање отпада, распршивања и друге негативне утицаје на животну средину.

За транспорт отпада ван локације постројења оператер може да ангажује искључиво превозника који је овлашћен за те послове, односно поседује одговарајућу дозволу надлежног органа за транспорт отпада. Отпад се мора транспортовати у складу са захтевима важеће законске регулативе.

6.5. Прерада отпада, третман и рециклажа

Произведени отпад који се може поновно искористити за добијање сировине за производњу истог или другог производа (секундарне сировине), оператер је обавезан да преда овлашћеном лицу које има важећу дозволу издату од стране надлежног органа, у складу са одредбама Закона о управљању отпадом.

Обавезује се оператер да са следећим идентификованим врстама опасног и неопасног отпада поступа у складу са прописаним операцијама наведеним у Табелама III-16. и III-17.

Табела III-16. Опасан отпад

Врста отпада	Индексни број из каталога отпада	Поновно искоришћење/депоновање
Оловне батерије	16 06 01*	привремено складиштење до предаје овлашћеном оператеру на збрињавање
Синтетичка моторна уља, уља за мењаче и подмазивање	13 02 06*	привремено складиштење до предаје овлашћеном оператеру на збрињавање
Одбачена опрема која садржи опасне компоненте другачија од оне наведене у 16 02 09 до 16 02 12) (отпади од електричне и електронске опреме)	16 02 13*	привремено складиштење до предаје овлашћеном оператеру на збрињавање

Табела III-17. Неопасан отпад

Врста отпада	Индексни број из каталога отпада	Поновно искоришћење/депоновање
Отпадна керамика, цигле, плочице и производи за грађевинарство (после термичког третмана)	10 12 08	привремено складиштење до предаје овлашћеном оператеру на збрињавање
Отпадне гуме	16 01 03	привремено складиштење до предаје овлашћеном оператеру на збрињавање
Пластична амбалажа	15 01 02	привремено складиштење до предаје овлашћеном оператеру на збрињавање
Дрвена амбалажа	15 01 03	привремено складиштење до предаје овлашћеном оператеру на збрињавање
Стругање и обрада ферометала	12 01 01	привремено складиштење до предаје овлашћеном оператеру на збрињавање
Папирна и картонска амбалажа	15 01 01	привремено складиштење до предаје овлашћеном оператеру на збрињавање
Одбачени калупи	10 12 06	привремено складиштење до предаје овлашћеном оператеру на збрињавање
Отпади који нису другачије специфицирани (отпади из производње керамичких производа, цигли, плочица и производа за грађевинарство)	10 12 99	привремено складиштење до предаје овлашћеном оператеру на збрињавање
Отпади који нису другачије специфицирани (отпад из сепаратора масти и уља)	19 08 99	привремено складиштење до предаје овлашћеном оператеру на збрињавање
Мешани комунални отпад	20 03 01	привремено складиштење до предаје овлашћеном оператеру на збрињавање

Оператер не сме да врши било какав третман отпада који настаје на локацији постројења.

6.6. Одлагање отпада

Није дозвољено трајно одлагање било које врсте отпада на локацији постројења ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац.

6.7. Контрола отпада и мере

Обавезује се оператер да води тачну евиденцију врста и количина насталог, привремено складиштеног и отпада који је предат оператеру који поседује одговарајуће дозволе за његово преузимање.

Испитивање отпада вршити у складу са чл. 8 и 23. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18 – др. закон и 35/23) и чланом 6. Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник РС”, бр. 56/10, 93/19, 39/21 и 65/24).

6.8. Узорковање отпада

Узорковање и испитивање отпада вршити од стране овлашћене стручне организације за узорковање и испитивање отпада у складу са Законом о управљању отпадом.

Узорковање и испитивање отпада вршити стандарним методама.

Обавезује се оператер да изврши карактеризацију сваког опасног отпада који настаје на локацији постројења, као и отпада који према пореклу, саставу и карактеристикама може бити опасан отпад.

Обавезује се оператер да, у складу са чланом 26. Закона о управљању отпадом, прибави извештај о испитивању отпада и обнови га у случају промене технологије, промене порекла сировине, других активности које би утицале на промену карактера отпада и чува извештај пет година, након чега је дужан да прибави нови извештај о испитивању отпада.

6.9. Документовање и извештавање

Обавезује се оператер да води дневну евиденцију и годишњу евиденцију о отпаду који настаје у постројењу.

Оператер је у обавези да обезбеди да свако кретање отпада прати посебан Документ о кретању отпада у складу са Правилником о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Службени гласник РС”, број 114/13), док кретање опасног отпада прати Документ о кретању опасног отпада у складу са Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Службени гласник РС”, број 17/17), односно у складу са Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Службени гласник РС”, бр. 37/25 и 47/25) од 1. јануара 2026. године.

Обавезује се оператер да 48 h пре започињања кретања опасног отпада, електронским путем (попуњавањем документа о кретању опасног отпада који упућује другом оператеру на даљи третман/одлагање) најави кретање опасног отпада кроз апликацију Агенције за заштиту животне средине Републике Србије. Претходно обавештење је могуће одјавити најкасније закључно са предвиђеним даном почетка кретања опасног отпада. Уколико произвођач, односно власник отпада, у наведеном периоду не одјави претходно обавештење, а кретање отпада не започне, потребно је да се писмено обрати Агенцији са изјавом. Оператер је у обавези да у року од 15 дана од дана пријема овереног и потписаног шестог примерка, електронски достави Документ о кретању опасног

отпада, уносом података о тачној количини отпада, као и тачним датумом предаје наведеног отпада у информациони систем Националног регистра извора загађивања Агенције за заштиту животне средине.

Обавезује се оператер да за Национални регистар извора загађивања извештава Агенцију за заштиту животне средине о управљању отпадом до 31. марта текуће године за претходну годину, у складу са чланом 8. Правилника о методологији за израду националног и локалног регистра извора загађивања, као и методологији за врсте, начине и рокове прикупљања података („Службени гласник РС”, бр. 91/10, 10/13, 98/16, 72/23 и 53/24).

7. Бука и вибрације

7.1. Процес рада и опрема

Обавезује се оператер да ће управљати процесом рада на начин који ће ниво буке у животној средини свести на најмању могућу меру.

Обавезује се оператер да ће све делове процеса који производе буку, а за које је то могуће, изводити у затвореним просторима, уз предузете мере да се ниво буке у комплексу постројења сведе на најмању могућу меру (операције које производе висок ниво буке, као нпр. истресање при истовару и утовару, обављати, уколико је могуће, у дневном периоду рада, транспортне активности обављати током дана, затварати врата и прозоре на халама у којима се изводе бучне активности, постављати нове изворе буке према унутрашњем делу постројења, даље од суседних парцела и даље од граница комплекса и др.).

Обавезује се оператер да ће управљати процесом рада на начин који ће ниво насталих вибрација свести на најмању могућу меру.

7.2. Врсте емисија

Обавезује се оператер да управља процесом рада на начин који омогућава да ниво буке у животној средини на граници постројења не прелази вредности прописане у Табели III-18.

Табела III-18. Дозвољени нивои буке

Дозвољени ниво буке у dB(A) – дан и вече	Дозвољени ниво буке у dB(A) – ноћ
65	55

06-18 ч – дан; 18-22 ч – вече; 22-06 ч – ноћ

Дозвољени нивои буке одређени су на основу Уредбе о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 75/10), Прилог 2, Табела

1, зона 5. Градски центар, занатска, трговачка, административно-управна зона са становима, зона дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница.

7.3. Контрола и мерење (места, учесталост, методе)

Обавезује се оператер да обезбеди мерење нивоа буке на локацијама осетљивим на ниво буке са динамиком мерења најмање једном у три године, као и приликом измена на постројењима која емитују буку и приликом уградње или употребе нових извора буке.

Мерење буке у животној средини може да врши само овлашћена стручна организација која испуњава прописане услове за мерење буке у складу са Законом о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 96/21) и Правилником о условима које мора да испуњава стручна организација за мерење буке у животној средини, потребној документацији, поступку овлашћивања, садржини решења о овлашћивању, као и о садржини, обиму и року важења извештаја о мерењу буке („Службени гласник РС”, број 139/22).

Овлашћена стручна организација одређује места за мерење нивоа буке у животној средини на локацији постројења.

Мерење буке у животној средини вршиће се према стандардима SRPS ISO 1996-1 и SRPS ISO 1996-2, што је дефинисано Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Службени гласник РС”, број 139/22). Поред референтних метода, могу се користити и друге методе ако се може доказати њихова еквивалентност.

7.4. Извештавање

Обавезује се оператер да извештаје о мерењу буке у животној средини учини доступним инспекцији за заштиту животне средине током редовних прегледа.

Садржина и обим извештаја о мерењу буке у животној средини дефинисана је Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Службени гласник РС”, број 139/22).

8. Спречавање удеса и одговор на удес

Обавезује се оператер да у складу са дефинисаним поступцима у случају ванредних ситуација предузме мере које ће минимизирати негативне ефекте на животну средину.

Обавезује се оператер да спроводи мере контроле технолошког процеса и свих његових параметара који могу довести до удеса. Оператер мора да одржава техничко-технолошке системе уз што мање застоја у што дужем циклусу и то кроз превентивне периодичне прегледе, техничку дијагностику, односно одржавање од стране руководиоца, контролне прегледе, планску замену делова и планске периодичне поправке.

Обавезује се оператер да у складу са Планом заштите од пожара предузме све превентивне мере да до пожара не дође.

Обавезује се оператер да врши обуку запослених из области противпожарне заштите у складу са Планом заштите од пожара.

Обавезује се оператер да врши проверу исправности хидрантске мреже и мобилне опреме за гашење пожара у складу са динамиком прописаном у Плану заштите од пожара.

Обавезује се оператер да редовно контролише исправности уређаја, инсталација, мерне опреме и исправност заштите на свим уређајима, спречавајући тако потенцијалне акциденте.

Обавезује се оператер да у случају акцидента, према прописаној процедури утврди узрок акцидента, идентификује датум, време и место акцидента. Оператер ће том приликом идентификовати све врсте емисија у животну средину и применити све мере потребне да се поменуте емисије смање, као и проценити ефекат сваке такве предузете мере.

Обавезује се оператер да након акцидента предузме све потребне мере за отклањање последица по животну средину.

Обавезује се оператер да испуњава све мере и у складу са Планом мера за спречавање удеса и ограничавање његових последица, као и процедурама које ће се према потреби усавршити и допуњавати у складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, број 87/18).

Обавезује се оператер да предузме све превентивне мере и унесе све додатне активности у постојећим процедурама прописаним у Плану мера за спречавање удеса и ограничавање његових последица, а све у циљу да не дође до акцидента.

8.1. Извештавање у случају удеса

Обавезује се оператер да у случају удеса одмах о томе обавести надлежне органе, Министарство заштите животне средине, Министарство унутрашњих послова – Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Лесковцу, као и јединицу локалне самоуправе – Градску управу Града Лесковца.

Оператер је дужан да у најкраћем року обавести надлежне органе о планираним мерама за отклањање последица акцидента, а након завршене анализе свих аспеката акцидента, да да предлог превентивних мера за спречавање будућих акцидентата.

Оператер је у обавези да води евиденцију о сваком удесу. Ова евиденција садржи детаље о природи, обиму и утицају, као и околностима које су проузроковале удес, као и све предузете корективне мере за смањење утицаја на животну средину и превенцију понављања удеса.

Оператер је дужан да периодично проверава и ако је то потребно ажурира План мера за спречавање удеса и смањење његових последица.

9. Нестабилни (прелазни) начини рада

Пуштање у рад постројења или његових делова и подешавање радних параметара вршити по утврђеном редоследу поступка којима ће се осигурати сигурност процеса и појава удесних ситуација свести на минимум.

Придржавати се процедура и корективних мера уграђених у систем управљања процесом производње, у случајевима кварова, цурења и отказивања опреме.

Престанак рада постројења вршити по утврђеном редоследу поступка.

Оператер је дужан да редовно одржава, прегледа, тестира опрему према стандардним процедурама, као и да се придржава процедура и корективних мера уграђених у систем управљања процесом производње, у случајевима могућих кварова, цурења и отказивања опреме.

10. Дефинитивни престанак рада постројења или његових делова

У случају престанка рада постројења придржавати се Плана мера за заштиту животне средине после престанка рада и затварања постројења приложеног уз захтев за издавање интегрисане дозволе.

Обавезује се оператер да пре почетка обављања активности за престанак рада постројења или његових делова обавести надлежне органе о намери.

Престанак обављања процеса производње, монтажу опреме и објеката и враћање земљишта у стање пре изградње постројења обављати у две фазе. Прва фаза би обухватила све активности обустављања производње, безбедно уклањање горива и осталих сировина и помоћних материјала, монтажу опреме, уклањање инфраструктурних објеката са темељима. Друга фаза би обухватила све активности којима би се предметна локација вратила у стање да се може користити у сврхе изградње или индустријске потребе.

Неискоришћене сировине, хемикалије и материјале уколико је могуће вратити добављачима или предати другом оператеру на коришћење.

Инфраструктурне објекте, складишта, све путеве, саобраћајнице и темеље уклонити.

Отпад настао од процесних активности, као и отпад настао након престанка рада постројења услед монтаже и рашчишћавања локације, уклонити на законски прописан начин у складу са врстом и карактером отпада.

Сав преостали материјал ускладиштити или одложити на за то предвиђену локацију. Целокупну опрему демонтирати, сакупити и продати или одложити на за то предвиђену локацију.

Извршити испитивање земљишта и санацију терена на локацији.

Обавезује се оператер да изврши ремедијацију земљишта и подземних вода уколико је при обављању редовне производње дошло до загађења земљишта или подземних вода, односно уколико је у току обављања активности за реализацију плана враћања локације у стање пре изградње постројења дошло до загађења.

Уклањање објекта вршити у складу са пројектом уклањања постројења који се израђује у складу са Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - испр, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 - одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23). Такође, потребно је прибавити и Решење о сагласности на Студију о процени утицаја пројекта уклањања постројења на животну средину, у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 94/24).

Оператер ће периодично размотрити и по потреби ажурирати План мера за заштиту животне средине после престанка рада и затварања постројења.

11. Саставни део Решења чине следећи прилози:

1. Листа докумената,
2. Нетехнички приказ података на којима се захтев заснива,
3. Листа правних прописа и
4. Ситуациони план постројења.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Оператер ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац, поднео је дана 21. јуна 2024. године, Министарству заштите животне средине захтев за издавање интегрисане дозволе под бројем: 001995683 2024 14850, за рад целокупног постројења и обављање активности производње црепа, на локацији катастарских парцела број 6366/1, 6366/20, 15241/1, 15241/2, 15242 и 15243 КО Лесковац, у Лесковцу.

Оператер ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац, поседује интегрисану дозволу издату решењем овог органа бр. 353-01-002284/2010-02, од дана 28.04.2015. године на период од 10 година, за рад целокупног постројења и обављање активности производње керамичких производа, на локацији катастарских парцела бр. 6366/1, 6366/6 и 6366/7 КО Лесковац.

Како захтев није садржао све прописане податке и документацију у складу са чл. 8. и 9. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, оператер је дописима, број: 001995683 2024 14850, од дана 02. августа 2024. године, 29. октобра 2024. године и 2. децембра 2024. године позиван да свој захтев уреди у складу са поменутиим законским одредбама и Правилником о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе.

Оператер је, поступајући по последњем позиву Министарства заштите животне средине за допуну документације у вези са захтевом за издавање интегрисане дозволе, уредио захтев и доставио све тражене податке дана 10. децембра 2024. године.

Након уређења захтева току спровођења поступка издавања интегрисане дозволе, Министарство је у складу са чл. 11. и 23. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, објавило обавештење за јавност о пријему захтева за издавање интегрисане дозволе у дневном листу „Новости”, дана 24. децембра 2024. године. Захтев за издавање интегрисане дозволе објављен је и на интернет страници Министарства заштите животне средине, у целости, како би заинтересована јавност, органи и организације имале увид у његову садржину и достављене прилоге. Обавештење о пријему захтева упућено је и јединици локалне самоуправе: Градској управи града Лесковца, ЈВП „Србијаводе”- Водопривредном центру „Морава” Ниш, Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре и Заводу за заштиту природе Србије. Јавни увид у захтев за издавање интегрисане дозволе је трајао 15 дана, чиме је омогућено заинтересованој јавности да достави своје мишљење. Достављено је мишљење Завода за заштиту природе Србије, у којем је наведено да се предметна локација не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, као ни у еколошки значајном подручју еколошке мреже Републике Србије, те Завод нема примедби на приложени материјал.

Узимајући у обзир захтев и достављену документацију, овај орган је израдио нацрт интегрисане дозволе. Након урађеног нацрта интегрисане дозволе, на основу члана 12, а у складу са чланом 23. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања

животне средине, оглашено је обавештење о израђеном нацрту интегрисане дозволе за оператора ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац, у дневном листу „Новости”, дана 27. марта 2025. године. Нацрт интегрисане дозволе објављен је на интернет страници Министарства заштите животне средине, како би заинтересована јавност, органи и организације имали увид у текст нацрта. Поред нацрта дозволе објављена је и документација достављена од стране оператора. О урађеном нацрту обавештена је Градска управа града Лесковца, ЈВП „Србијаводе” - Водопривредни центар „Морава” Ниш, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре и Завод за заштиту природе Србије. Јавни увид у израђен нацрт интегрисане дозволе је трајао 15 дана, чиме је обезбеђено учешће заинтересованих органа, организација и јавности. Достављено је мишљење Завода за заштиту природе Србије, у којем је наведено да након увида у предметно обавештење и пропратну документацију доступну на сајту Министарства заштите животне средине, нема примедбе на приложени Нацрт решења интегрисане дозволе са аспекта заштите природе и даје позитивно мишљење на израђени нацрт интегрисане дозволе.

У складу са чл. 13. и 14. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, Решењем број 001995683 2024 14850, дана 11. априла 2025. године образована је техничка комисија за оцену услова утврђених у нацрту интегрисане дозволе за оператора ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац. Задатак Техничке комисије је био да размотри захтев оператора и приложену документацију, нацрт интегрисане дозволе, мишљења заинтересованих органа, организација и заинтересоване јавности, као и да анализира очекиване локалне и шире утицаје рада постројења на животну средину, материјална добра и живот и здравље људи, примену најбољих доступних техника, испуњеност услова из нацрта дозволе и да на основу свега сачини извештај и своју оцену о доношењу решења о издавању интегрисане дозволе.

Након разматрања захтева оператора, приложене документације и нацрта решења о издавању интегрисане дозволе, чланови Техничке комисије су доставили своје коментаре на израђени нацрт дозволе електронским путем, које су на првом састанку Техничке комисије, одржаном дана 7. маја 2025. године, у просторијама Министарства заштите животне средине размотрене, прихваћене и унете у нацрт дозволе.

Обилазак локације постројења од стране Техничке комисије и представника надлежног органа обављен је дана 15. маја 2025. године. Током обиласка локације је утврђено да су потребне следеће измене у нацрту, и то: у делу *III Услови, 2. Коришћење ресурса, 2.1. Сировине*, прописан је услов да се не врши експлоатација на коповима за које не постоји исходовано решење којим се одобрава експлоатација; у делу *III Услови, 3. Заштита ваздуха, 3.4. Дифузни извори емисија и мере за њихово смањење*, прописана је обавеза праћења укупних суспендованих честица ради праћења квалитета амбијенталног ваздуха; у делу *III Услови, 5. Заштита земљишта и подземних вода од загађивања, 5.2. Контрола и мерење које врши оператер*, додата су још два мерна места за праћење параметара у земљишту и прописана је обавеза уградње још једног пијезометра, као и параметри за праћење квалитета подземних вода.

Оператер је у прилогу захтева Програм мера прилагођавања рада постројења навео мере које не произилазе из неусаглашености са најбољим доступним техникама референтног документа *Reference Document on Best Available Techniques in the Ceramic Manufacturing Industry, August 2007*, већ активности које спроводи као редовни део свог пословања. Узимајући у обзир наведено, интегрисаном дозволом нису прописани рокови за реализацију тих мера.

Техничка комисија је дана 23. јуна 2025. године сачинила извештај и оценила да се интегрисана дозвола, уз наведене измене у условима из нацрта дозволе, може издати оператеру ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац.

На основу захтева оператера за издавање интегрисане дозволе, приложене документације у току трајања поступка, обиласка локације, извештаја и оцене Техничке комисије, узимајући у обзир мишљења других заинтересованих органа, организација и заинтересоване јавности у току поступка, Министарство заштите животне средине је донело Решење о издавању интегрисане дозволе, регистарски број 31, оператеру ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац, као што је наведено у диспозитиву овог решења.

Трошкове републичке административне таксе поступка издавања интегрисане дозволе у износу од 197.280,00 динара сноси оператер, који је потврду о уплати исте приложио уз захтев за издавање интегрисане дозволе у складу са Законом о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 (исправка), 61/05, ... , 94/24), тарифни број 192.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно у управном поступку. Против истог се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема решења, таксиране са 390 динара судске таксе.

Достављено:

- Оператеру
- У Регистар издатих дозвола
- Републичкој инспекцији за заштиту животне средине
- Архиви

**ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР**

Александар Дујановић

ЛИСТА ДОКУМЕНАТА

Уз захтев за издавање интегрисане дозволе, број: 001995683 2024 14850, оператер је доставио и следећу документацију:

- Изјава о истинитости, тачности, потпуности и приступу јавности захтеву;
- План мера за енергетску ефикасност постројења;
- План извођења мониторинга;
- План управљања отпадом;
- План мера за спречавање удеса и ограничавање њихових последица;
- Дефинитивни престанак рада постројења или његових делова;
- Програм мера прилагођавања рада постројења или активности условима прописаним условима;
- Нетехнички приказ података на којима се заснива захтев за издавање ИРПС дозволе;
- Извештаји мерења емисија у животну средину из 2024. године за амбијетални ваздух, отпадне и подземне воде;
- Бука и вибрације;
- Извештај о мерењу буке, Институт за превентиву, заштиту на раду, противпожарну заштиту и развој д.о.о. Нови Сад, Огранак 27. јануар Ниш, јул 2024. године;
- Копија катастарског плана;
- Налаз и мишљење вештака грађевинске струке;
- Изјава у вези димњака, ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац;
- Уверење да је објекат-фабрички димњак изграђен пре доношења прописао обавези прибављања грађевинске односно употребне дозволе, Град Лесковац, Градска управа, Одељење за урбанизам, број: 351-16467/24-02, од дана 19.09.2024. године;
- Решење о одобравању експлоатације опекарске сировине у лежишту „Губеревац – Мала Грабовница” код Лесковца, Општина Лесковац, Министарство рударства и енергетике, број: 310-02-01239/2015-02, од дана 09.02.2016. године;
- Решење о одобравању експлоатације опекарске сировине на површинском копу „Каштавар” код Лесковца, Министарство рударства и енергетике, број: 310-02-01331/2023-02, од дана 05.12.2023. године;
- Уговор о потпуном снабдевању енергије из природног гаса;
- Уговор о потпуном снабдевању електричном енергијом;
- Решење који се утврђује да је инвеститор ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац, ул. Пушкинова бб, Лесковац спровело мере заштите од пожара предвиђене техничком документацијом за реконструкцију и промену намене погона за производњу црепа, Министарство унутрашњих послова Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације у Прокупљу, под 07.26 број: 217-6329/23, од дана 12.07.2023. године;
- Решење о Сагласности на План заштите од удеса правном лицу ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац, Министарство унутрашњих послова Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Лесковцу, 09.18.2 број: 217-2970/22-1, од дана 01.04.2022. године;

- Решење о праву својине на катастарским парцелама бр. 6366/1 и 6366/20, Градска управа града Лесковца, Одељење за имовинско правне послове и имовину, број: 463-197/18-08, од дана 31.08.2018. године;
- Решење о издавању водне дозволе којом се утврђује начин, услови и обим пречишћавања и испуштања отпадних вода, испуштање хазардних и других супстанци које могу загадити воду, као и складиштење нафте и нафтних деривата, Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“, Водопривредни центар „Морава“, број: 9996/1, од дана 10.11.2023. године;
- Физичко-хемијска анализа узорак отпадне воде, Институт за превентиву, заштиту на раду, противпожарну заштиту и развој д.о.о. Нови Сад, Огранак 27. јануар Ниш, март 2023. године;
- Физичко-хемијска анализа узорак отпадне воде, Институт за превентиву, заштиту на раду, противпожарну заштиту и развој д.о.о. Нови Сад, Огранак 27. јануар Ниш, мај 2023. године;
- Физичко-хемијска анализа узорак отпадне воде, Институт за превентиву, заштиту на раду, противпожарну заштиту и развој д.о.о. Нови Сад, Огранак 27. јануар Ниш, септембар 2023. године;
- Физичко-хемијска анализа узорак отпадне воде, Институт за превентиву, заштиту на раду, противпожарну заштиту и развој д.о.о. Нови Сад, Огранак 27. јануар Ниш, децембар 2023. године;
- Мерење емисије загађујућих материја на технолошким постројењима у производном погону Лесковац, Институт за превентиву, заштиту на раду, противпожарну заштиту и развој д.о.о. Нови Сад, Огранак 27. јануар Ниш, јун 2023. године;
- Мерење емисије загађујућих материја на технолошким постројењима у производном погону Лесковац, Институт за превентиву, заштиту на раду, противпожарну заштиту и развој д.о.о. Нови Сад, Огранак 27. јануар Ниш, септембар 2023. године;
- Мерење емисије загађујућих материја на технолошким постројењима у производном погону 2 у Лесковцу, Институт за превентиву, заштиту на раду, противпожарну заштиту и развој д.о.о. Нови Сад, Огранак 27. јануар Ниш, јун 2023. године;
- Извештај о последњем техничком прегледу;
- Мерење емисије загађујућих материја на технолошким постројењима у производном погону 2 у Лесковцу, Институт за превентиву, заштиту на раду, противпожарну заштиту и развој д.о.о. Нови Сад, Огранак 27. јануар Ниш, септембар 2023. године;
- Физичко-хемијска анализа узорак земљишта, Институт за превентиву, заштиту на раду, противпожарну заштиту и развој д.о.о. Нови Сад, Огранак 27. јануар Ниш, фебруар 2024. године;
- Физичко-хемијска анализа узорак земљишта подземних вода из пијезометра, Институт за превентиву, заштиту на раду, противпожарну заштиту и развој д.о.о. Нови Сад, Огранак 27. јануар Ниш, септембар 2023. године;
- Безбедносни лист за силикон;
- Безбедносни лист за енгобу;
- Извештаји о испитивању отпада, Анахем лабораторија, Београд;

- Решење о забрани коришћења надземног резервоара за мазут запремине 500 m³; Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације, Одсек за превентивну заштиту, 09.18 број: 217-41/20-1, од дана 24.01.2020. године;
- Изјава за резервоаре за мазут, ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац;
- Технолошки опис и образложење: Поступак за промену енергената у процесу прозводње ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац;
- Сагласност на Студију о процени утицаја, Министарство заштите животне средине, број: 353-02-2527/2021-03, од дана 09.05.2022. године;
- Записник о инспекцијском надзору за подземни резервоар за дизел гориво, Министарство заштите животне средине, Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини, Одсек за заштиту животне средине од загађивања, број: 923-480-501-002/2023-04, од дана 10.02.2023. године;
- Стручни налаз о испитивању услова радне околине у ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац, Институт за превентивни инжењеринг, пројектовање, едукацију и саветовање „VIP centar”, број: RO 572/24, од дана 14.03.2024. године;
- Одлука којом се надземни резервоари који се налазе у склопу постројења ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац, стављају ван функције, ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац;
- Изјава за магацин Дубочица, ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац;
- Брисање објекта, Катастар непокретности, број: 952-02-8-065-2157 2024, од дана 27.08.2024. године;
- Решење којим се одобрава употреба изведених радова на изградњи дупло фалцованог црепа у Лесковцу, 07 број: 351/363, од дана 29.10.1973. године;
- Решење којим се озакоњују незаконито изграђени објекти, Град Лесковац, Градска управа, Одељење за урбанизам, број: 351-8030/14-02, од дана 15.01.2018. године;
- Решење којим се утврђује право на претварање коришћења на грађевинском земљишту у државној својини, Град Лесковац, Градска управа, Одељење за имовинско правне послове и имовину, број: 463-197/18-08, од дана 31.08.2018. године;
- Решење којим се усваја предлог Градског правобранилаштва са седиштем у Лесковцу и експроприше се, односно административно се преносе у јавну својину града Лесковца ради изградње саобраћајнице, Град Лесковац, Градска управа, Одељење за имовинско правне послове и имовину, број: 465-153/2019-08, од дана 19.02.2019. године;
- Решење о издавању водне дозволе, Јавно водопривредно предузеће, „Србијаводе” Београд, Водопривредни центар „Морава”, број: 9996/1, од дана 10.11.2023. године;
- Решење о употребној дозволи за пословни објекат, Општина Лесковац, Општинска управа за урбанизам, грађевинске и комунално-стамбене послове, број: 351-876/07-02, од дана 21.12.2007. године;
- Решење о употребној дозволи изграђеног надземног резервоара за мазут, Град Лесковац, Градска управа за урбанизам, комунално-стамбене послове, број: 351-7790/11-02, од дана 08.06.2011. године;

- Решење о употребној дозволи дограђеног дела пословног објекта, Град Лесковац, Градска управа за урбанизам и стамбено-комуналне послове, број: 351-8968/15-02, од дана 19.06.2015. године;
- Решење о употребној дозволи изведених радова на реконструкцији и промени намене појединачних објеката у оквиру погона за производњу црепа, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, број: 000526087 2024 14810 005 001 000 001, од дана 13.09.2024. године;
- Списак пројеката за објекте на локацији;
- Изјава у вези отпада индексног броја 10 12 06, ИГМ „Младост” д.о.о. Лесковац;
- Сагласност на План заштите од пожара, Министарство унутрашњих послова Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Лесковцу, Одсек за превентивну заштиту, под бројем: 217-12119/14, од дана 03.11.2014. године;
- Изјава у вези поднетог захтева за интегрисану дозволу.



II.13
NETEHNIČKI PRIKAZ PODATAKA NA
KOJIMA SE ZASNIVA ZAHTEV ZA
IZDAVANJE IPPC DOZVOLE
IGM “MLADOST” DOO LESKOVAC

Oktobar 2024

Sadržaj

13.1 Podaci o operateru.....	3
13.2. Opis aktivnosti	3
13.3 Opis aktivnosti sa težištem na uticaj postrojenja na životnu sredinu, korišćenje resursa i emisija ...	6
13.3.1 Energija	6
13.3.2. Glavne sirovine	6
13.3.3. Opasne materije i plan njihovog zbrinjavanja.....	7
13.3.4. Korišćene tehnike u proizvodnji i upoređenje sa BAT (najboljom raspoloživom tehnikom)	8
13.3.5. Tabela 5 Parametri emisije u poređenju sa BAT	10
13.3.7. Plan zaštite od udesa	22
13.3.8. Planovi za budućnost.....	23
13.3.9. Prestanak rada preduzeća	23
13.4 Sažet opis procene uticaja na životnu sredinu u celini, uključujući mogućnost prelaska zagađenja iz jednog medija u drugi, sa planiranim merama kao i prekograničnim uticajima	24

13.1 Podaci o operateru

IGM Mladost doo Leskovac nalazi se na geografskoj lokaciji N 42° 59' 35,92" i 21° 57' 43,01" u naselju Kumalak, i ima stoletnu tradiciju proizvodnje visokokvalitetnog crepa različitih dizajna. Za proizvodnju crepa koristi kompozit dve gline. Polazeći od pozitivnih svojstava glina i međusobnom dopunom došlo se do idealnog odnosa, što je rezultiralo visokokvalitetnim proizvodima.

Osnivanjem "Keramičke fabrike Rafajlović, Sokolović i Bejaz" 1911. godine postavljeni su temelji savremene industrije glinenih proizvoda. Ogromna zgrada takozvane "stare ciglane" sa najvišim dimnjakom u Leskovcu i danas predstavlja jedan od repera grada. Crep koji se početkom prošlog veka proizvodio u Leskovcu, sa utisnutim znakom slona i svojom prepoznatljivom, intenzivnom crvenom bojom i danas krasi krovove. Završetak Drugog svetskog rata doneo je leskovačkoj industriji građevinskih materijala nagle promene u vlasništvu i organizaciji, ali ne i promene u tradicionalnoj veštini izrade glinenih proizvoda koja se, kao i prepoznatljiva crvena boja, pokazala trajnijom od mnogih društvenih sistema i epoha. U hronologiji razvoja ovog preduzeća od osnivanja daleke 1911. godine, dolazi do reorganizacije 1928. istupanjem iz zajednice jednog od vlasnika Mihajla Sokolovića, tako da fabrika dobija nov naziv "Keramička fabrika Rafajlović i Bejaz". Nekoliko godina po završetku Drugog svetskog rata prerasta u "Industrijsko preduzeće crepa i cigala Pobeda" čiji će proizvodi biti poznati širom stare Jugoslavije.

D.P. "Pobeda", kao sledbenik nekadašnje fabrike crepa i cigle, je postojala, trajala i nastavljala tradiciju do 1997. god. kada je izvršena podela preduzeća na više manjih, specijalizovanih za proizvodnju pojedinih vrsta građevinskog materijala. Tako nastaje D.P. "MLADOST" kao skup mladih, vrednih i motivisanih ljudi, koji žele da se vrate na svoja stara tržišta i da se predstave novim. Period koji je tada nastupio je obeležen stabilnošću u poslovanju i umerenim razvojem, u skladu sa opštim okolnostima u društvu. Decembar 2003. god. je obeležen dugo očekivanom privatizacijom preduzeća, čime "MLADOST" postaje akcionarsko društvo, a poslovodstvo i zaposleni dobijaju novi podstrek za dalje unapređenje i razvoj.

13.2. Opis aktivnosti

Aktivnosti u proizvodnji crepa odvijaju se na dve pozicije.

a) Gliništa

Iskop gline se realizuje na gliništima Kaštavar i Mala Grabovnica u blizini Leskovca. Građevinskim mašinama se skidanjem materijala odozgo prema dole u dve etaže visine 5 metara, vrši utovar gline kvaliteta I i kvaliteta II u transportna sredstva koja zatim prevoze glinu do odlagališta u krugu proizvodne jedinice u Leskovcu. Ove radnje za potrebe IGM "Mladost" doo obavlja preduzeće Bagdala iz Leskovca.

b) Proizvodni pogoni

Na lokaciji privrednog društva se nalaze dva pogona za proizvodnju crepa. Proizvodni pogon PRO 12-EKO proizvodi klasičan crep prepoznatljive boje, dok se u pogonu PRO 10 proizvodi engobirani crep nestandardnih dimenzija u različitim bojama i nijansama.

Primarna prerada gline za pogon PRO 12-EKO i pogon PRO 10

U proizvodnim pogonima zavisno od vrste proizvoda iz proizvodnog asortimana fabrike vrši se priprema gline prema recepturi sopstvene laboratorije preduzeća. Doziranje gline se obavlja sandučastim dodavačima koja zatim sistemom neprekidnog transporta dolazi do finih mlinova gde se melje na 1.0

mm granulacije i otprema u silose na odležavanje do početka oblikovanja. Mlinovi kao i prostor u kome se obavljaju pomenute operacije se preko sistema odsisavanja odprašuje, a prikupljena prašina vraća u proces proizvodnje.

Pravilan rad postrojenja prerade gline prate poslovođe pojedinog pogona prerade a kontrolu rada prerade gline, tehnolozi procesa proizvodnje.

TEHNOLOŠKI POSTUPAK PROIZVODNJE CREPA U LINIJI PRO 12-EKO IGM “MLADOST” – LESKOVAC

Sirova prerada gline za Liniju PRO 12-EKO

1 Oblikovanje

Iz silosa za odležavanje oba pogona preuzimaju glinu koja se doprema do dozatora koji ima funkciju kontinualnog snabdevanja vakuum agregata čija je funkcija finalne pripreme plastice. Sekači sto dimenzioniše formu koja se u revolver presama oblikuje u konačnu formu crepa. Oblikovanje crepa i parametara nadzira poslužioc vakuum agregata i upisuje ih u obrazac referentnih parametara, a kontrolu procesa prati tehnolog proizvodnje. Jednom dnevno uzima se od strane laboratorije uzorak poluproizvoda i kontroliše dimenzije, masu i ostale karakteristike oblikovanja.

2. Sušenje

Oblikovani crep se zatim, složen na najoptimalniji način, transportuje u sušaru gde se pod strogo kontrolisanim parametrima, promenljivim režimom rada reguliše dovod toplog vazduha i odsis vlage iz proizvoda. Na kontrolnom mestu se očitavaju temperature sušenja i beleže u formularu praćenja režima rada.

3. Pečenje

Prolaskom kroz tunelsku peć, proizvod se postepeno zagrejava i u peći peče na određenoj temperaturi. Zatim prolazi kroz zone koje su temperaturno definisane. Nakon odgrevanja crep se skida sa vagona tunelske peći. Nadzor vremenskog trajanja procesa i temperatura pečenja obavlja poslovođa tehnološkog procesa. Podatke upisuje u obrasce za praćenje temperatura u svakoj od zona.

Tunelska peć firme IGM “Mladost” kao energent koristi prirodni gas toplotne moće 33.33 MJ/m^3 . Iz zona u kome se opeka odgreva odsisava se vazduh zagrejan hlađenjem crepa i odvodi u sušaru gde se preostala toplotna energija koristi za sušenje crepa.

Kontrolu režima pečenja kontroliše rukovodilac tehnološkog procesa prema teorijskoj Krivi pečenja.

4. Razlaganje i pakovanje - paletizacija, otprema

Vagoni sa pečenim crepom se dovoze prevoznicom do postrojenja za pretovar i pakovanje crepa. Postrojenje je potpuno automatizovano. Najpre se vrši formiranje malih paketa, a nakon toga i formiranje velikih paketa, koji se robotom prebacuju na već pozicioniranu paletu. Nakon toga, vrši se horizontalno i vertikalno vezivanje palete. Formirane palete obeležavaju deklaracijom, obmotavaju termoskupljajućom folijom i tako upakovane se dalje prebacuju viljuškarom na skladište gotovih proizvoda. Crep koji ne odgovara zahtevima kvaliteta odvaja se kao škart, u poseban kontejner i odvozi na skladište loma. Lom se evidentira na kraju serije u izveštaju „Rekapitulacija proizvodnje“. Prema Planu upravljanja otpadom, ovaj otpad se koristi kao materijal za tamponiranje pristupnih puteva do gliništa, ili se prodaje pravnim licima za proizvodnju šljaka blokova.

TEHNOLOŠKI POSTUPAK PROIZVODNJE CREPA U LINIJI PRO 10 IGM “MLADOST” – LESKOVAC

1. Oblikovanje (sirova prerada)

Iz silosa se glina doprema do dozatora koji ima funkciju kontinualnog snabdevača, homogenizatora i vakuum agregata, čija je funkcija finalna priprema plastice. Tako pripremljena smesa za plastice se vodi do sekaćeg stola gde se dimenzioniše forma koja se revolver presama oblikuje u konačnu formu crepa. Linija za specijalne elemente sastoji se od zasebnog vakuum agregata, sekaćeg stola i zasebne revolver prese, gde se plastika dimenzioniše i oblikuje u konačnu formu specijalnog elementa.

2. Sušenje

Oblikovani crep se postavlja na metalne ramice koje se grajferom prenose na metalneregale. Regali se automatskom prevoznicom transportuju u sušaru. Sušara je tunelskog tipa, sa 6 koloseka same sušare i 2 koloseka dosušnog kanala. Ukupan kapacitet tunelske sušare je 146 regala, odnosno 84.000 komada crepa. Proces sušenja se odvija na temperaturi od 40-90 °C i automatski je regulisan Vreme sušenja jedne šarže je 30 - 33 časova, odnosno do sadržaja vlage u sušenom proizvodu od 1 - 3%. Takođe, u pogonu se nalaze i 2 komorne sušare u kojima se obavlja proces sušenja specijalnih elemenata. Kapacitet jedne komorne sušare je 6 regala za specijalne elemente ili 2.592 komada specijalaca. Vreme sušenja jedne šarže je 33 - 37 časova, u zavisnosti od tipa specijalnog elementa, odnosno do sadržaja vlage u sušenom proizvodu od 1 - 3%.

3. Engobiranje

Nakon procesa sušenja, robot sa metalnih ramica pojedinačno skida suvi crep i prenosi ga na transportnu traku, koja se dalje kreće prema liniji engobiranja i slaganja. Crep prolazi ispod kabine za engobiranje, gde se vrši apliciranje engobe, po tačno definisanim parametrima. Na liniji engobiranja nalaze se 2 zasebne kabine (leva i desna). Suvi crep se nakon engobiranja dalje transportuje do linije slaganja, gde se svaki komad crepa pojedinačno slaže na “H” kasete i gde se formiraju slogovi vagona tunelske peći. Svaki vagon tunelske peći sadrži po 4 sloga.

4. Pečenje

Nakon engobiranja i slaganja, suvi crep ide u tunelsku peć na pečenje, gde prolazi kroz temperaturno definisane zone, na temperaturi od 1000 - 1050°C. Toplota za zagrevanje tunelske peći dobija se sagorevanjem prirodnog gasa, toplotne moći 33,380 MJ/m³ Po završenom procesu pečenja vrši se odgrevanje crepa i skidanje sa vagona tunelske peći. Zagrejan vazduh koji se odsisava, odvodi se u sušaru gde se preostala toplotna energija koristi za sušenje crepa. Kontrola i regulacija režima pečenja je automatizovana, a postavljanje parametara vrši rukovodilac tehnološkog procesa prema teorijskoj krivi pečenja.

5. Razlaganje i pakovanje - paletizacija, otprema

Vagoni sa pečenim crepom se dovoze prevoznicom do postrojenja za pretovar i pakovanje crepa. Postrojenje je potpuno automatizovano. Najpre se vrši formiranje malih paketa, a nakon toga i formiranje velikih paketa, koji se robotom prebacuju na već pozicioniranu paletu. Nakon toga, vrši se horizontalno i vertikalno vezivanje palete. Formirane palete obeležavaju deklaracijom, obmotavaju termoskupljajućom folijom i tako upakovane se dalje prebacuju viljuškarom na skladište gotovih proizvoda. Crep koji ne odgovara zahtevima kvaliteta odvaja se kao škart, u poseban kontejner i odvozi na skladište loma. Lom se evidentira na kraju serije u izveštaju „Rekapitulacija proizvodnje“. Prema Planu upravljanja otpadom, ovaj otpad se koristi kao materijal za tamponiranje pristupnih puteva do gliništa, ili se prodaje pravnim licima za proizvodnju šljaka blokova.

13.3 Opis aktivnosti sa težištem na uticaj postrojenja na životnu sredinu, korišćenje resursa i emisija

13.3.1 Energija

U privrednom društvu IGM "Mladost" doo se koriste sledeći energenti

Tabela 1

Vrsta energenta	2023	Toplotna moć	GJ	Potrošnja energije po kg proizvoda GJ/kg
Prirodni gas	110 199 541 kWh	33,33 MJ/m ³	396 718,3	0,002135545
Dizel gorivo i euro dizel	412 154 kg	41,60 MJ/kg	17 145,6	0,000092295
Električna energija aktivna i reaktivna	17 137,2 MWh		61 693,92	0.000332100
Ukupno			475 557,82	0,00255994

VODA

Tabela 2

Vrsta energenta	2023. godina
Voda za pripremu gline i <i>pranje engobe</i>	6 436 m ³
Voda za vlaženje saobraćajnica i drugih izvora difuzione enisije prašine u krugu preduzeća i automatska instalacija za ovlaživanje saobraćajnice van kruga preduzeća	1 265 m ³
Voda za sanitarne potrebe	6 497 m ³
Atmosferska voda	57 776 m ³

Potrošnja vode po toni proizvoda	2023
	76,42 l/t

13.3.2. Glavne sirovine

Kao sirovina za proizvodnju crepa koristi se glina iz gliništa Mala Grabovnica i Kaštavar pored Leskovca. Količine i sastav sirovine je sledeći

Tabela 3

Broj ili oznaka	Naziv sirovine	Namena	Količina koja se koristi na godišnjem nivou
1.	Glina sa otvorenog kopa Kaštavar	Proizvodnja crepa	116 000 m ³
2.	Glina sa otvorenog kopa Grabovnica	Proizvodnja crepa	81 017 m ³
3.	Voda	Vlaženje gline i <i>pranje engobe</i>	14 198 m ³

Količina potrošnje sirovine u 2023god.	Glina	Karakteristika Smesa minerala gline	197 017 m ³
--	-------	--	------------------------

Granulometrijski sastav	Pesak 16,34 – 27,09 %	Prah 62,09 – 66,7%	Glina 6,21 – 21,57%
-------------------------	--------------------------	-----------------------	------------------------

Redni broj	Hemijski sastav		Srednja vrednost
1.	Hemijski sastav	SiO ₂	57.06
		Al ₂ O ₃	16.33
		TiO ₂	2.02
		Fe ₂ O ₃	7.62
		CaO	3.72
		MgO	1.68
		Na ₂ O	0.82
		K ₂ O	3.59
		Gub. žarenjem 1000 C ⁿ	7.052

Zbog prisustva oksida gvožđa koji se nalaze u obliku minerala iz grupe hidroksida (getit, limonit) koji posle pečenja transformišu u hematit koji crepu daje intenzivnu crvenu boju.

PROIZVOD

Linija PRO 12-EKO (godina 2023)

Naziv proizvoda	Količina	Masa po komadu
Crep	33 893 052 kom	3,1 kg
Žlebnjak (specijalni elementi)	1 507 844 kom	2,6 kg

Linija PRO 10 (godina 2023)

Naziv proizvoda	Količina	Masa po komadu
Crep	19 093 165	3,85
Žlebnjak (specijalni elementi)	1038 698	3,15

13.3.3. Opasne materije i plan njihovog zbrinjavanja

Tokom procesa prerade gline u finalni proizvod ne generišu se opasne materije. Radom pogona nastaju otpadna ulja za podmazivanje koja su svrstana u opasan otpad. Planom upravljanja otpadom IGM “Mladost” doo je uredilo privremeno skladištenje do predaje pravnim licima sa dozvolom za tretman otpada. Osim pomenutog ulja kao opasna materija se u privrednom društvu se generiše i određena količina akumulatora, električnih i elektronskih otpadnih komponenti i manja količina mulja iz separatora ulja i masti. IGM Mladost ima potpisane ugovore sa preduzećima sa dozvolom za preuzimanje tih vrsta otpada.

13.3.4. Korišćene tehnike u proizvodnji i upoređenje sa BAT (najboljom raspoloživom tehnikom)

Kao uporedni dokumenti u analizi su korišćeni dokumenti:

- Reference Document on Best Available Techniques in the Ceramic Manufacturing Industry
- Uporedne vrednosti sa BAT (najbolje raspoložive tehnike u proizvodnji)

Tabela 4

Tehničko tehnološka rešenja		Postignute vrednosti	BAT	Objašnjenje razlike između BAT i postignutih vrednosti Predlog mera i vremenski okvir usaglašavanja sa BAT
1.1	Proces i oprema	Proces i oprema koji se primenjuje u preduzeću proizvodnje crepa IGM Mladost doo klasični su za ovu vrstu proizvodnje i u skladu su sa opisom (1) BAT (skladištenje sirovine, polumokri postupak prerade i oblikovanja crepa, sušara, tunelska peć). U fabrici grube keramike se osim osnovne sirovine dodaje silikon kao glazura i zemljana boja (engoba) kao estetska promena izgleda crepa.		
1.2	Potrošnja sirovina bilans materijala			
1.2	Suvi lom	Suvi lom u sirovoj preradi se kontinualno vraća u odležavalište gline i u postupak primarne prerade gline	Slika 3.4 (1) BAT	U skladu sa BAT
1.2.2	Pečeni lom, prašina	Prašina iz otprašivanja dela procesa za pripremu gline vraća se u proizvodnju. Lom koji nastaje posle pečenja se većim delom prodaje za proizvodnju šljaka. Poboljšana je regulacija procesa pečenja	Smanjenje gubitaka (škarta) u proizvodnji. Poglavlje 5.1.7; 4.5.2; 4.5.2.2	U skladu sa BAT (1)
1.3	Potrošnja vode			
1.3.1	Smanjenje količine otpadne procesne vode (emisija i potrošnja vode)	Postrojenje stvara procesne otpadne vode u pogonu PRO 10 koje se sistemom cevovoda odvođe u centralni taložnik pre uliva u gradsku kanalizaciju. Ostale vode koje se pojavljuju su sanitarne	Poglavlje 4.4.5; 5.1.5 i 4.4.5.1 optimizacija procesa Sistem prečišćavanja atmosferske vode izvodi se gravitacionim sistemom (taloženjem) u otvorenim kanalima izvedenim oko objekata	Mere U 2012 godini realizovana je izrada sedimentnog taložnika atmosferskih voda u krugu firme ispred uključivanja u atmosfersku kanalizaciju

		<i>vode (6 497m³) koja je sistemom cevovoda vezana za gradsku kanalizaciju i atmosferske padavine (oko 57.776m³)</i>		
1.4.	Potrošnja energije i energetska efikasnost			
1.4.1	Specifična (sušenje, pečenje) i ukupna potrošnja energije za ceo proces	Specifična potrošnja energije u 2023 godini po toni proizvoda je Linija PRO 12-EKO El energija 0,128 GJ/t Prirodni gas 1,36 GJ/t Ukupna potrošnja $\Sigma = 1,488 \text{ GJ/t}$ Linija PRO 10 El energija 0,2277 GJ/t Prirodni gas 2,406 GJ/t Ukupna potrošnja $\Sigma = 2,6336 \text{ GJ/t}$	BAT Specifična potrošnja toplote u tunelskim pećima (80-140m) je 1,6-3,5 GJ/t; tabela 2.2 tabela 3.10; tabela 3.11	U skladu sa BAT (1)
1.4.2	Smanjenje potrošnje energije-energetska efikasnost	Toplotna energija iz sekcije odgrevanja tunelske peći se koristi za tehnološku jedinicu sušenja	BAT Mere smanjenja potrošnje energije i povećanje energetske sfikasnosti poglavlje 4.1 i 5.1.2	U skladu sa BAT (1)
1.5	Buka	Prilikom merenja buke u radnoj okolini utvrđeno je prekoračenje nivoa najviše dnevne izloženosti buci radnika od 85 dB(A) Primenjene mere: proizvodne aktivnosti se obavljaju pri zatvorenim prozorima i vratima, Bučne aktivnosti se obavljaju samo po danu, Izgrađen je zaštitni zid visine 8m prema naselju Kumalak	Mere smanjenja buke u životnoj sredini: Poglavlje 4.6 i 5.1.8	U skladu sa BAT (1) Merenje buke van lokacije preduzeća prdviđeno je monitoringom

13.3.5. Tabela 5 Parametri emisije u poređenju sa BAT

Tehničko tehnološka rešenja		Postignute vrednosti	BAT	Objašnjenje razlike između BAT i postignutih vrednosti Predlog mera i vremenski okvir usaglašavanja sa BAT
1.1	Emisija prašine u odsisnim kanalima iz oba pogona (PRO 12-EKO, PRO 10) Odprašivač	Prašnjave aktivnosti pripreme gline: usitnjavanje u mlinu i prostor u kome su smešteni ti uređaji otprašuju se preko vrećastih filtera Emisija prašine: 6,36 mg/Nm ³	1 – 10 mg/m ³ (polučasovna srednja vrednost) Poglavlje 4.2.3.2 i 5.1.3.2 (1)	U skladu sa BAT (1)
1.2.	Emisija prašine iz procesa sušenja	Ispust iz komorne sušare linije PRO 12-EKO PM = 1,68mg/Nm ³ Ispust iz tunelske sušare pogona PRO 10 PM = 3,7 mg/Nm ³	Srednja dnevna vrednost 1 – 20 mg/m ³ Poglavlje 4.2.1 i 5.1.3.3 (1)	U skladu sa BAT (1)
1.3	Emisija prašine iz tunelskih peći	Tunelska peć linija PRO 12-EKO PM = 9,03 mg/Nm ³ Tunelska peć iz pogona PRO 10 PM = 4,3mg/Nm ³	Srednja dnevna vrednost 1 – 20 mg/m ³ Poglavlje 4.1.4 ; 5.1.3.4	U skladu sa BAT (1)
1.4	Emisija gasnih jedinjenja No _x i NO ₂ iz peći	Linija PRO 12-EKO; prvo merenje; 19,4-27,9-38,3mg/Nm ³ drugo merenje; 29,0-42,2-41,1mg/Nm ³ Pogon PRO 10; prvo merenje; 44,6-51,6-56,1mg/Nm drugo merenje; 22,3-29,0-31,1mg/Nm ³	<250mg/m ³ (T<1300°C) srednja dnevna vrednost Poglavlje 5.1.4.1b; 4.3.1.; 4.3.3	U skladu sa BAT (1)
1.5	Emisija isparljivih organskih jedinjenja iz peći	Linija PRO 12-EKO; prvo merenje; Benzen: < 0,3mg/m ³ Stiren: < 0,3 mg//m ³ Fenol: < 0,3mg/m ³	5 – 20 mg/m ³ kao srednja dnevna vrednost izražena kao ukupan ugljenik (TOC) Poglavlje 5.2.1.2	U skladu sa BAT (1)

		Metanol: < 0,3mg/m ³ drugo merenje Benzen: < 0,3mg/m ³ Stiren: < 0,3 mg/m ³ Fenol: < 0,3mg/m ³ Metanol: < 0,3mg/m ³ Pogon PRO 10; prvo merenje Benzen: < 0,47mg/m ³ Drugo merenje benzen: < 0,47mg/m ³		
1.6	Emisija ostalih neorganskih jedinjenja iz peći	Pogon PRO 12-EKO; SO _x Pogon PRO 12-EKO; prvo merenje; <0,59 - <0,63 - <0,69 mg/Nm ³ drugo merenje; <0,67- <0,75- <0,62 mg/Nm ³ Pogon PRO 10; SO _x Pogon PRO 10; prvo merenje; 3,9 – 3,9 – 5,7 mg/Nm ³ drugo merenje; <0,50 - <0,56 - <0,53 mg/Nm ³ Pogon PRO 12-EKO; HF Pogon PRO 12-EKO; prvo merenje; 0,81 – 1,18 – 1,15 mg/Nm ³ drugo merenje; 1,38 – 1,87 – 1,21 mg/Nm ³ Pogon PRO 10; HF prvo merenje; 0,83 – 0,51 – 0,42 mg/Nm ³ drugo merenje; 0,59 – 0,81 – 0,95 mg/Nm ³ Pogon PRO 12-EKO; HCl Pogon PRO 12-EKO; prvo merenje; 10,1 – 8,4 – 14,6 mg/Nm ³ drugo merenje; 14,6 – 10,3 – 15,3 mg/Nm ³ Pogon PRO 10; HCl prvo merenje; 3,9 – 4,7 – 5,1 mg/Nm ³ drugo merenje; 7,7 – 7,1 – 4,4 mg/Nm ³	SO ₂ : < 500 mg/m ³ HCl: 1 – 30mg/m ³ HF: 1 – 10 mg/m ³ Poglavlje 4.3.1 i 5.1.4	U skladu sa BAT (1)

5. VAŽNIJE EMISIJE U VAZDUH, VODE I UTICAJ NA ZEMLJIŠTE

Emisije u vazduh

Emisije u vazduh se javljaju iz ispusta tunelskih peći pogona PRO 12-EKO i pogona PRO 10 (emisije od sagorevanja prirodnog gasa i pečenja crepa) ispusti iz sušara pogona PRO 12-EKO i pogona PRO 10, i postrojenja za otprašivanje dela primarne proizvodnje, za grubu pripremu gline. Prilikom istovara gline na odlagalište nastaje fugitivna emisija prašine lokalnog karaktera koja se suzbija vlaženjem pristupnih odnosno manipulativnih saobraćajnica u krugu preduzeća mobilnom cisternom a van kruga preduzeća automatskom instalacijom za ovlaživanje javne saobraćajnice na trasi kretanja teretnih vozila za dostavu gline.

Tabela 6

br.	Izvor emisije	Zagađujuće materije	Način smanjenja emisije	Kvantitativne vrednosti emisija
1.	Postrojenje za otprašivanje	Prašina/čestice; PM	Vrećasta filterska jedinica	Čestice: 6,36 mg/Nm ³
2.	Tunelska peć linija PRO 12-EKO	NO ₂ : SO ₂ , TOC PM		2023 god: NO ₂ = 28,53 mg/Nm ³ 37,43 mg/Nm ³ SO ₂ = 0,63 mg/Nm ³ 0,68 mg/Nm ³ TOC = 15,7 mg/Nm ³ 10,76 mg/Nm ³ PM = 9,03 mg/Nm ³ 3,70 mg/Nm ³
2a	Tunelska peć linija PRO 10	NO ₂ : SO ₂ , TOC PM		2023 god: NO ₂ = 50,76 mg/Nm ³ 27,46 mg/Nm ³ SO ₂ = 4,5 mg/Nm ³ < 0,56 mg/Nm ³ TOC = 10,03 mg/Nm ³ 11,7 mg/Nm ³ PM = 4,3 mg/Nm ³ 1,83 mg/Nm ³
3.	Difuzionna prašina	Prašina/čestice	Projekt CARDS 2004 Mere za rad sa ULT: - smanjenje visine sa koje se ispušta materijal - izbor pravilnog položaja tokom istovara materijala - smanjenje prevozne udaljenosti	

			- prilagođavanje brzine kretanja vozila - čvrsti kolovozi - smanjenje područja izloženog udarima vetra Mere kada se koristi transportna traka: - odgovarajuća brzina pokretne transportne trake - izbegavanje stavljanja materijala do ivica trake	
--	--	--	---	--

Postrojenja koji svojim radom emitiju određene štetne materije u vazduh nisu dovodila do prekoračenja graničnih vrednosti emisija za date parametre zagađenja. Uredba (Sl. Glasnik RS br. 111/2015 i 83/2021).

Emisije u vode

IGM "Mladost ne ispušta vode u recipient već sve otpadne vode ispušta u gradsku kanalizaciju grada Leskovca.

Tokom rada pogona PRO 12-EKO za proizvodnju klasičnog crepa ne nestaju otpadne procesne vode, već se voda gubi isparavanjem. U pogonu PRO 10 u kabinama za pranje engobe javlja se otpadna procesna voda u količini od oko 668m³ godišnje. Na lokaciji, vezano za rad postrojenja, osim pomenute otpadne vode, nastaju još samo vode iz separatora pored mazutne stanice, benzinske stanice, sanitarne i atmosferske vode koje se upuštaju u gradsku kanalizaciju grada Leskovca. Preduzeće poseduje Vodnu dozvolu i vrši merenja sastava ispuštene vode. Rezultati kontrole su dati u tabeli 7.

Tabela 7

	Ispitivani parametri	Jedinica mere	Izmerena vrednost (prvo merenje)	Izmerena vrednost (drugo merenje)	Izmerena vrednost (treće merenje)	Izmerena vrednost (četvrto merenje)	GVE
1.	pH vrednost		7,52	7,71	7,69	7,31	
2.	Temperatura vode	°C	7,7	18,0	19	9,2	40
3.	Temperatura vazduha	°C	19	14,0	27	12,0	/
4.	Barometarski pritisak	mbar	998,2	1003,1	1012	1015	/
5.	Prisustvo i vrste mirisa	/	nije prisutan	nije prisutan	nije prisutan	nije prisutan	/
6.	Vidljive materije	/	nisu prisutne	nisu prisutne	nisu prisutne	nisu prisutne	/
7.	Boja	/	bezbojna	bezbojna	smeđa	bledo žuta	/
8.	Elektroprovodljivost	µS/cm	355	310	304	230	/
9.	Rasvoreni kiseonik	mgO ₂ /l	3,02	3,08	3,50	3,47	/
10.	Ostatak posle	mg/l	340,0	158,0	912,0	342	

	isparavanja na 105 °C						
11.	Suspendovane materije na 105 °C	mg/l	26,0	12,0	30,0	12,0	400
12.	Talozne materije po IMHOFF-u	ml/l/2h	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	10
13.	Žareni ostatak*	mg/l	312,0	144,0	880,0	322,0	
14.	Gubitak žarenjem	mg/l	28,0	14,0	32,0	20,0	
15.	Amonijak (NH ₄ -N)	mg/l	0,48	4,30	3,85	0,76	10
16.	Amonijak (NH ₄ -N)**	mg/l					
17.	Nitrati	mg/l	0,88	1,56	2,97	0,54	20
18.	Nitrati **	mg/l					20
19.	Nitriti	mg/l	0,03	0,02	0,02	0,02	1
20.	Sulfati	mg/l	14,77	23,29	21,52	14,35	400
21.	Hloridi	mg/l	<5,0	7,41	<5,0	<5,0	500
22.	Hemijska potrošnja O ₂	mg/l	>50,0	82,50	119,54	124,74	550
23.	Biohemijska potrošnja O ₂	mg/l	7,84	9,18	10,83	11,28	300
24.	Ukupni fosfor	mg/l	0,03	0,07	0,19	>1,2	5
25.	Ukupni fosfor **	mg/l				4,35	
26.	Gvožđe (ukupno)	mg/l	0,52	0,77	1,55	0,63	5
27.	Cink	mg/l	0,025	<0,005	0,10	0,02	2
28.	Hrom	mg/l	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	1
29.	Bakar	mg/l	0,02	0,02	0,02	0,02	1
30.	Olovo	µg/l	<100	<100	<100	<100	1,2
31.	Olovo**	µg/l	0,00	0,00	0,00	0,00	
32.	Nikl	mg/l	<0,04	<0,04	<0,04	<0,04	0,34
33.	Nikl***	mg/l	0,00	0,00	0,00	0,00	0,034
34.	Kadmijum	µg/l	<5	<5	<5	<5	0,15
35.	Kadmijum***	µg/l	0,00	0,00	0,00	0,00	
36.	Masti i ulja		<1,4	<1,4	<1,4	<1,4	10

Ocena usaglašenosti uzoraka otpadnih voda izvršena je prema zahtevima propisanim Pravilnikom o sanitarno tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u javnu kanalizaciju (Sl. gl. opštine Leskovac br. 14/92,10/93, 29/17) bez uzimanja u obzir merne nesigurnosti u skladu sa pravilom odlučivanja definisanim Pravilom laboratorije – Pravilo 1

Rezultati ispitivanja uzoraka zbirne otpadne vode pokazuju da su koncentracije ispitivanih parametara USAGLAŠENE sa maksimalno dozvoljenim koncentracijama propisanim Pravilnikom o sanitarno tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u javnu kanalizaciju (Sl. gl. opštine Leskovac br. 14/92,10/93, 29/17)

Zaštita zemljišta i podzemnih voda

IGM Mladost vrši ispitivanje zemljišta sa tri bušenja do dubine od 30 cm na lokaciji privrednog društva. Rezultati ispitivanja su dati u tabeli 9.

Tabela 9

[illegible]

			Indeno(1,2,3-cd)piren (mg/kg)		
0006S	Zelena površina, dečije igralište, istočno od glavnog pogona na udaljenosti od oko 100m	N:42°59'50,05" E:21°57'93,30" Dubina uzorkovanja:30cm	PH vrednost (/)	6.74	/
			Sadržaj vlage (%)	22.30	/
			Sadržaj organske materije (%)	2.71	/
			Sadržaj gline (%)	10.3	/
			Kadmijum (mg/kg)	0.09	0.5 ^a ;8.1 ^b
			Hrom (mg/kg)	30.36	70.6 ^a ;268.3 ^b
			Bakar (mg/kg)	15.63	22.8 ^a ;120.4 ^b
			Nikl (mg/kg)	24.86	20.3 ^a ;121.8 ^b
			Olovo (mg/kg)	11.80	63.0 ^a ;392.9 ^b
			Cink (mg/kg)	59.72	85.0 ^a ;437.0 ^b
			Arsen (mg/kg)	10.48	20.2 ^a ;38.3 ^b
			Kobalt (mg/kg)	11.01	4.9 ^a ;130.2 ^b
			Živa (mg/kg)	<0.1	0.3 ^a ;7.9 ^b
			Mineralna ulja (mg/kg)	<0.1	13.55 ^a ;1355 ^b
			Benzen (mg/kg)	<0.01	0.0027 ^a ;0.27 ^b
			Etil benzen (mg/kg)	<0.01	0.0081 ^a ;13.55 ^b
			Toluen (mg/kg)	<0.01	0.0027 ^a ;35.23 ^b
			Ksilen (mg/kg)	<0.01	0.0271 ^a ;6.78 ^b
			Stiren (mg/kg)	<0.01	0.0813 ^a ;27.10 ^b
			Policiklični aromatični ugljovodonici – PAH (mg/kg)	<0.02	1 ^a ;40 ^b
			Naftalen (mg/kg)	<0.02	-
			Antracen (mg/kg)	<0.02	-
			Fenantren (mg/kg)	<0.02	-
			Fluoranten (mg/kg)	<0.02	-
			Benzo(a)antracen (mg/kg)	<0.02	-
			Krizen (mg/kg)	<0.02	-
			Benzo(a)piren (mg/kg)		
			Benzo(ghi)perilen (mg/kg)		
			Benzo(k)fluoranten (mg/kg)		
			Indeno(1,2,3-cd)piren (mg/kg)		
0007S	Zelena površina, severno od glavnog pogona na udaljenosti od oko 50m	N:42°59'69,43" E:21°57'75,57" Dubina uzorkovanja:30cm	PH vrednost (/)	7.05	/
			Sadržaj vlage (%)	21.80	/
			Sadržaj organske materije (%)	3.20	/
			Sadržaj gline (%)	7.4	/
				0.16	0.5 ^a ;7.9 ^b

			Kadmijum (mg/kg)	17.21	64.8 ^a ;246.2 ^b
			Hrom (mg/kg)	8.50	21.4 ^a ;112.7 ^b
			Bakar (mg/kg)	14.97	17.4 ^a ;104.4 ^b
			Nikl (mg/kg)	22.56	60.6 ^a ;377.9 ^b
			Olovo (mg/kg)	50.26	77.0 ^a ;396.0 ^b
			Cink (mg/kg)	10.30	19.2 ^a ;36.5 ^b
			Arsen (mg/kg)	8.08	4.1 ^a ;108.6 ^b
			Kobalt (mg/kg)	<0.1	0.2 ^a ;7.6 ^b
			Živa (mg/kg)	<0.1	16.0 ^a ;1600 ^b
			Mineralna ulja (mg/kg)	<0.01	0.0032 ^a ;0.32 ^b
			Benzen (mg/kg)	<0.01	0.0096 ^a ;16.00 ^b
			Etil benzen (mg/kg)	<0.01	0.0032 ^a ;41.60 ^b
			Toluen (mg/kg)	<0.01	0.032 ^a ;8.00 ^b
			Toluen (mg/kg)	<0.01	0.096 ^a ;32.00 ^b
			Ksilen (mg/kg)		
			Stiren (mg/kg)	<0.02	1 ^a ;40 ^b
			Policiklični aromatični	<0.02	-
			ugljovodonici – PAH (mg/kg)	<0.02	-
			Naftalen (mg/kg)	<0.02	-
			Antracen (mg/kg)	<0.02	-
			Fenantren (mg/kg)	<0.02	-
			Fluoranten (mg/kg)	<0.02	-
			Benzo(a)antracen (mg/kg)	<0.02	-
			Krizen (mg/kg)	<0.02	-
			Benzo(a)piren (mg/kg)		
			Benzo(ghi)perilen (mg/kg)		
			Benzo(k)fluoranten (mg/kg)		
			Indeno(1,2,3-cd)piren (mg/kg)		

Analiza rezultata i zaključak

Ocena usaglašenosti uzoraka zemljišta izvršena je prema zahtevima propisanim Uredbom o graničnim vrednostima zagađujućih, štetnih i opasnih materija u zemljištu (Sl. gl. RS br 30/18 i 64/19) Prilog 1. Bez uzimanja u obzir merne nesigurnosti u skladu sa binarnim pravilom odlučivanja definisanim Pravilom laboratorije –Pravilo 1 (ILAC- G8;09/2019)

Rezultati ispitivanja uzorka zemljišta (oznaka uzorka 0005.S) su USAGLAŠENI sa korigovanim graničnim i remedijacionim vrednostima, propisanim Uredbom o graničnim vrednostima zagađujućih, štetnih i opasnih materija u zemljištu (Sl. gl. RS br.30/18 i 64/19) Prilog 1 OSIM sadržaja kobalta

Vrednost sadržaja kobalta NIJE USAGLAŠENA sa korigovanim graničnim vrednostima propisanim Uredbom o graničnim vrednostima zagađujućih, štetnih i opasnih materija u zemljištu (Sl. gl, RS br.30/18

i 64/19) Prilog 1, ali je USAGLAŠENA sa korigovanim remedijacionim vrednostima.

Rezultati ispitivanja uzorka zemljišta (oznaka uzorka 0006.S) su USAGLAŠENI sa korigovanim graničnim i remedijacionim vrednostima, propisanim Uredbom o graničnim vrednostima zagađujućih, štetnih i opasnih materija u zemljištu (Sl. gl. RS br.30/18 i 64/19) Prilog 1 OSIM sadržaja nikla i kobalta

Vrednost sadržaja nikla i kobalta NISU USAGLAŠENE sa korigovanim graničnim vrednostima. propisanim Uredbom o graničnim vrednostima zagađujućih, štetnih i opasnih materija u zemljištu (Sl. gl. RS br.30/18 i 64/19) Prilog 1, ali su USAGLAŠENE sa korigovanim remedijacionim vrednostima.

Rezultati ispitivanja uzorka zemljišta (oznaka uzorka 0007.S) su USAGLAŠENI sa korigovanim graničnim i remedijacionim vrednostima, propisanim Uredbom o graničnim vrednostima zagađujućih, štetnih i opasnih materija u zemljištu (Sl. gl. RS br.30/18 i 64/19) Prilog 1 OSIM sadržaja kobalta

Vrednost sadržaja kobalta NIJE USAGLAŠENA sa korigovanim graničnim vrednostima propisanim Uredbom o graničnim vrednostima zagađujućih, štetnih i opasnih materija u zemljištu (Sl. gl. RS br.30/18 i 64/19) Prilog 1, ali je USAGLAŠENA sa korigovanim remedijacionim vrednostima.

Rezultati ispitivanja podzemnih voda na lokaciji Preduzeća

Podzemna voda iz piezometra kod benzinske stanice; Uzorak: 0788PZV	Zagađujuća materija	Geografske koordinate	Učestalost merenja	Jedinica	RV ^a /PGK ^b	Rezultat merenja
		N 42° 59' 35" E 21° 57' 49"				
	pH vrednost			/	/	7,26
	Temperatura vode			oC	/	22,1
	Temperatura vazduha			oC	/	27,0
	Barometarski pritisak			mbar	/	1012
	Prisustvo i vrsta mirisa			/	/	Nije orisutan
	Vidljive materije			/	/	Prisutne
	Boja			/	/	Bezbojna
	Elektroprovodljivost			μS/cm	/	1298
	Ukupan fosfor			mg/l μg/l	/	0,02
	Fosfati (kao PO ₄)			mg/l	/	0,05
	Mineralna ulja (C ₁₀ – C ₄₀)			mg/l	/	<0,05<100
	Anjonski tenzidi			μg/l	/	<100
	Hloridi			mg/l	/	45,34
	Sulfati			mg/l	/	>40,0
	Sulfati**			mg/l	/	283,84
	Amonijak			mg/l	/	1,54
	Nitrati (NO ₃ -N)			mg/l	50b	1,96
	Nitriti (NO ₂ -N)			mg/l	/	>1,0
	Nitriti (NO ₂ -N)**			mg/l	/	3,39
	Cink			μg/l	800	243

	Kadmijum			µg/l	6	<5
	Hrom			µg/l	30	<50
	Bakar			µg/l	75	<0,02
	Nikl			µg/l	75	<40
	Gvožđe(ukupno)			mg/l	/	1,82
	Gvožđe(ukupno)**			mg/l	/	
	Olovo			µg/l	75	<5
	Kobalt			µg/l	100	<50
	Arsen			µg/l	60	5,89
	Živa			µg/l	0,3	<0,30
	Benzen			µg/l	30	<10
	Etil benzene			µg/l	150	<10
	Toluen			µg/l	1000	<10
	Ksileni			µg/l	70	<10
	Stiren			µg/l	300	<10
	Fenol			µg/l	2000	<100
	Naftalen			µg/l	70	<0,5
	Antracen			µg/l	5	<0,5
	Fenantren			µg/l	5	<0,5
	Fluoranten			µg/l	1	<0,5
	Benzo(a)antracen			µg/l	0,5	<0,5
	Krizen			µg/l	0,2	<0,5
	Benzo(a)piren			µg/l	0,05	<0,5
	Benzo(ghi) perilen			µg/l	0,05	<0,5
	Benzo(k) fluoranten			µg/l	0,05	<0,5
Podzemna voda iz piezometra kod gipsaone Uzorak: PZV 0789	Zagađujuća materija	N 42° 59' 34"		Jedinica	RV^a/PGK^b	Rezultat merjenja
		E 21° 57' 48"				
	pH vrednost			/	/	7,33
	Temperatura vode			oC	/	20,2
	Temperatura vazduha			oC	/	27
	Barometarski pritisak			mbar	/	1012
	Prisustvo i vrsta mirisa			/	/	Nije prisutan
	Vidljive materije			/	/	Prisutne
	Boja			/	/	Bezbojna
	Elektroprovodljivost			µS/cm	/	935
	Ukupan fosfor			mg/l µg/l	/	0,06

	Fosfati (kao PO ₄)			mg/l	/	0,2
	Mineralna ulja (C ₁₀ – C ₄₀)			mg/l	/	<0,05
	Anjonski tenzidi			µg/l	/	<100
	Hloridi			mg/l	/	5,04
	Sulfati			mg/l	/	>40,0
	Sulfati**			mg/l	/	251,61
	Amonijak			mg/l	/	0,55
	Nitrati (NO ₃ -N)			mg/l	50b	0,91
	Nitriti (NO ₂ -N)			mg/l	/	0,02
	Nitriti (NO ₂ -N)**			mg/l	/	
	Cink			µg/l	800	108
	Kadmijum			µg/l	6	<5
	Hrom			µg/l	30	<50
	Bakar			µg/l	75	0,03
	Nikl			µg/l	75	<40
	Gvožđe(ukupno)			mg/l	/	>5,0
	Gvožđe(ukupno)**			mg/l	/	11,35
	Olovo			µg/l	75	<5
	Kobalt			µg/l	100	<50
	Arsen			µg/l	60	11,56
	Živa			µg/l	0,3	<0,30
	Benzen			µg/l	30	<10
	Etil benzene			µg/l	150	<10
	Toluen			µg/l	1000	<10
	Ksileni			µg/l	70	<10
	Stiren			µg/l	300	<10
	Fenol			µg/l	2000	<100
	Naftalen			µg/l	70	<0,5
	Antracen			µg/l	5	<0,5
	Fenantren			µg/l	5	<0,5
	Fluoranten			µg/l	1	<0,5
	Benzo(a)antracen			µg/l	0,5	<0,5
	Krizen			µg/l	0,2	<0,5
	Benzo(a)piren			µg/l	0,05	<0,5
	Benzo(ghi) perilen			µg/l	0,05	<0,5
	Benzo(k) fluoranten			µg/l	0,05	<0,5

RV^a Uredba o graničnim vrednostima zagađujućih, štetnih i opasnih materija u zemljištu (Sl gl RS br. 30/2018 i 64/2019)

PGK^b Uredba o graničnim vrednostima zagađujućih materija u površinskim i podzemnim vodama i sediment i rokovima za njihovo dostizanje (Sl.gl RS br. 50/2012 Prilog 1, tabele 1 i 3)

Rezultati ispitivanja podzemnih voda (oznaka uzorka 0788PZV), pokazuju da su u vrednosti ispitivanih parametara USAGLAŠENE sa prosečnim godišnjim koncentracijama, propisanim Uredbom o graničnim vrednostima zagađujućih materija u površinskim i podzemnim vodama i sedimentu i rokovima za njihovo dostizanje (Sl gl. RS. br. 50/2012, Prilog 2, Tabela1) i remedijacionim vrednostima podzemnih voda propisanim Uredbom o graničnim vrednostima zagađujućih, štetnih i opasnih materija u zemljištu (Sl.gl. RS br. 30/2018, 64/2019, Prilog 2).

Rezultati ispitivanja podzemnih voda (oznaka uzorka 0789PZV), pokazuju da su u vrednosti ispitivanih parametara USAGLAŠENE sa prosečnim godišnjim koncentracijama, propisanim Uredbom o graničnim vrednostima zagađujućih materija u površinskim i podzemnim vodama i sedimentu i rokovima za njihovo dostizanje (Sl gl. RS. br. 50/2012, Prilog 2, Tabela1) i remedijacionim vrednostima podzemnih voda propisanim Uredbom o graničnim vrednostima zagađujućih, štetnih i opasnih materija u zemljištu (Sl.gl. RS br. 30/2018, 64/2019, Prilog 2)

Generisanje i kretanje otpada

Delatnost privrednog društva IGM "MLADOST" Leskovac je proizvodnja crepa. U toku procesa rada dolazi do generisanja materija koje se mogu svrstati u otpad.

Otpad u privrednom društvu se generiše u procesu proizvodnje, u radionicama održavanja opreme, radionici održavanja voznog parka, administrativnim prostorijama

Vrsta otpada	Mesto generisanja otpada	Indeksni broj iz kataloga otpada	Ponovno iskorišćenje/deponovanje	Količina koja se generiše na godišnjem nivou	Jedinica mere
Akumulatori	Transportna sredstva u primarnoj proizvodnji	16 06 01*	R4	300	kg
Otpadno ulje	Transportna sredstva u primarnoj proizvodnji	13 02 06*	R9	1500	litar
Otpad od električnih i elektronskih proizvoda	Elektroinstalacije, administrativne prostorije	16 02 13*	R5	250	kg
Muljevi iz separatora ulje voda	Muljevi iz separatora ulje/voda kod benzinske stanice i separatora kod gipsaone	13 05 02*	R13	200	kg

Tabela Neopasan otpad

Vrsta otpada	Mesto generisanja otpada	Indeksni broj iz kataloga otpada	Ponovno iskorišćenje/deponovanje	Količina godišnje	Jedinica mere
Otpadna keramika, cigle, pločice i proizvodi za građevinarstvo (posle termičkog tretmana)	Tunelska peć-interni transport, pakovanje skladištenje, utovar	10 12 08	R5	2500	tona

Otpadne gume	Eksploatacija mobilne radne mehanizacije	16 01 03	R13	0,5	tona
Plastični otpad	Pakovanje gotovih proizvoda	15 01 02	R13	0,3	tona
Drvena ambalaža (palete)	Pakovanje gotovih proizvoda	15 01 03	R13	10	m ³
Metalni otpad- struganje i obrada ferometala	Mašinska radionica	12 01 01	R13	36	tona
Papirni otpad	Administrativne prostorije	15 01 01	R13	0,6	tona
Građevinski material na bazi gipsa drugačiji od onih navedenih u 17 08 01 (Otpadne gipsane forme)	Proizvodna linija PRO 12-EKO i PRO 10	17 08 02	R13	120	tona
Otpadi iz proizvodnje keramičkih proizvoda (silicon)	Proizvodnja linija PRO 12-EKO	10 02 99	R13	0,3	tona
Komunalni otpad	Proizvodne i upravne prostorije	20 03 01	R13	2	tona

Trenutna praksa upravljanja otpadom (kretanje, odlaganje, zbrinjavanje, pokazuje da otpad nema značajan uticaj na životnu sredinu iz sledećih razloga:

1. Opasan otpad se odlaže u odgovarajućoj ambalaži, sa tačno označenim nazivom vrste otpada i odlaže na privremenom odlagalištu do vremena preuzimanja od strane ovlašćene organizacije. IGM Mladost ima potpisan ugovor sa ovlašćenim pravnim licem za preuzimanje opasnog otpada.
2. Neopasan otpad se kao i opasan odlaže na privremeno odlagalište i predaje ovlašćenom operateru za transport, skladištenje i tretman neopasnog otpada.
3. Komunalni otpad se odlaže u metalne kontejnere i zbrinjavanja preko komunalnog preduzeća Leskovca.

13.3.7. Plan zaštite od udesa

Preduzeće IGM "Mladost" doo Leskovac shodno Zakon o zaštiti životne sredine (Sl.gl. RS br. 135/04 i 36/09, 72/09, 43/11,14/16, 76/18 i 95/18) i Zakon o hemikalijama ("Službeni glasnik RS", broj 36/09 i 88/10, 92/11,93/12, 25/15) nema karakter SEVESO kompleksa pa stoga nema obavezu izrade dokumenata Politika prevencije udesa odnosno Izveštaj o bezbednosti. Nakon puštanja u rad Pogon PRO 10, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije Sektor za vanredne situacije Odeljenje za vanredne situacije u Prokuplju doneo rešenje da je investitor IGM "Mladost" doo sprovedo mere zaštite od požara. Na osnovu zahteva Sektora za vanredne situacije Odeljenje za vanredne situacije u Leskovcu dalo je saglasnost na Plan zaštite od udesa broj 217-2970/22-1 od 01. 04. 2022 godine.

U procesu proizvodnje grube keramike ne koriste se opasne materije mada može doći do iznenadnih nekontrolisanih događaja koji mogu ugroziti živote i zdravlje ljudi, materijalnih dobara i posledica po životnu sredinu. U tom smislu u preduzeću su uvedene mere prevencije od akcidentnih situacija.

Preventivne mere koje se primenjuju u preduzeću su:

- blagovremeno otklanjanje svih tehničko-tehnoloških nedostataka
- održavanje radno tehnološke discipline u svim segmentima proizvodnje
- kontrola i monitoring svih parametara u pogonima
- obuka zaposlenih iz oblasti zaštite od požara
- godišnja provera znanja iz oblasti zaštite od požara
- obuka zaposlenih za postupanje u slučaju akcidenta
- periodični pregledi, opreme za rad, električnih i gromobranskih instalacija, kao i stručni nalazi o ispitivanju uslova radne okoline
- pregledi i ispitivanje stabilnog sistema za dojavu požara
- kontrola uređaja za detekciju

Mere pripravnosti

Uputstvom za sprovođenje mera pripravnosti propisan je način sprovođenja svih mera pripravnosti, koje se sprovode radi najadekvatnijeg odgovora na eventualni udes, uz najmanje moguće posledice

- definisane su mere pri radu i manipulaciji sa zapaljivim tečnostima
- u slučaju opasnosti od eksplozija i požara boca sa gasovima za zavarivanje
- u slučaju opasnosti od eksplozije i požara skladišta za TNG

Reagovanje na udes

Odgovor na udes dat je u uputstvu Postupka reagovanja na udes u kome su definisana reagovanja na udes:

- u slučaju izlivanja zapaljivih tečnostima
- u slučaju eksplozije i požara boca sa tehničkim gasovima
- u slučaju eksplozije i požara

Vezano za akcidentne situacije preduzeće poseduje sledeću dokumentaciju

- Pravilnik o bezbednosti i zdravlja na radu
- Elaborat zaštite od požara
- Putevi evakuacije iz ugrožene zone

Pošto je akcidentna situacija nepredvidljiva, preduzeće posebnu pažnju obraća na pridržavanje mera, preporuka i predloga koji se odnose na prevenciju i pripravnost od udesa.

13.3.8. Planovi za budućnost

IGM „Mladost“ doo Leskovac je izvoznik svojih proizvoda u zemlje EU. U tom smislu privredno društvo se prilagođava legislativi EU u oblasti Predloga za reviziju predloga „Spemni za 55% odnosno smanjenja emisije GHG za 55%. U cilju smanjenja emisije gasova koji su uzročnici efekta staklene bašte Kompanija IGM „Mladost“ je dosad instalirala proizvodnju energije iz obnovljivih izvora enerije iz fotonaponskih ćelija snage 5 MW sa planom povećanja snage već instalisanih kapaciteta za 1MW. Ujedno Kompanija je formirala zavisno preduzeće koje ima u planu proizvodnju energije iz obnovljivih izvora snage (5 + 4) MW.

13.3.9. Prestanak rada preduzeća

Procenom sirovinske baze na gliništima Kaštavar i Mala Grabovnica od strane Rudarsko geološkog instituta, zalihe su dovoljne za poslovanje firme u narednih 85 godina. Po prestanku rada privrednog društva IGM „Mladost“ doo Leskovac će izvršiti merenja zemljišta na lokaciji, a rezultati merenja će biti referentna osnova za rekultivaciju zemljišta u trenutku prestanka rada preduzeća. Ujedno u poslovnim

knjigama odnosno u bilansu stanja preduzeća će se izvršiti rezervisanja novčanih sredstava za buduće troškove čišćenja lokacije, demontažu postrojenja zbrinjavanje otpada, troškove savetnika, fizičko tehničko obezbeđenje i nepredviđene troškove. Što se tiče rekultivacije gliništa preduzeće u poslovnim knjigama ima rezervisanja za dovođenje lokacije u prvobitno stanje sa troškovima ozelenjavanja.

13.4 Sažet opis procene uticaja na životnu sredinu u celini, uključujući mogućnost prelaska zagađenja iz jednog medija u drugi, sa planiranim merama kao i prekograničnim uticajima

Upoređujući izmerene vrednosti emisije zagađujućih materija sa graničnim vrednostima emisije prema referentnom dokumentu za najbolje raspoložive tehnike proizvodnje crepa, potrošnjom energije i upravljanje otpadom IGM Mladost svojim radom ne dovodi do prekoračenja graničnih vredosti emisija u svrhu zaštite životne sredine. Svim merama dosad preduzetih u cilju smanjenja emisija u atmosferu i aktivnim pristupom predlogu EU “fit for 55” odnosno Spemni za 55% smanjenju emisija štetnih gasova (GHG) za 55% prelaskom na generisanje energije iz obnovljivih izvora, ne očekuje se prekogranični uticaj emisija.

ЛИСТА КОРИШЋЕНИХ ПРОПИСА

ЗАКОНИ

- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11 - одлука УС, 14/16, 76/18, 95/18 - др. закон и 94/24 – др. закон);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 25/15 и 109/21);
- Закон о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16, 95/18 - аутентично тумачење и 2/23 – одлука УС);
- Закон о министарствима („Службени гласник РС”, бр. 128/20, 116/22 и 92/23 – др. закон);
- Закон о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 – др. закон и 47/18);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 94/24);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 10/13 и 26/21 – др. закон);
- Закон о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 - др. закон);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18 - др. закон и 35/23);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 96/21);
- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - испр., 64/10 - одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 - одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС”, бр. 101/15, 95/18 - др. закон и 40/21);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 - испр., 14/16, 95/18 - др. закон и 71/21);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС”, број 112/15);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, број 87/18);
- Закон о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС”, број 35/23);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС”, бр. 111/09, 20/15 и 87/18).

УРЕДБЕ

- Уредба о садржини програма мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности прописаним условима („Службени гласник РС”, број 84/05);
- Уредба о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола („Службени гласник РС”, број 84/05);
- Уредба о критеријумима за одређивање најбољих доступних техника, за примену стандарда квалитета, као и за одређивање граничних вредности емисија у интегрисаној дозволи („Службени гласник РС”, број 84/05);
- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС”, бр. 111/15 и 83/21);
- Уредба о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Службени гласник РС”, бр. 5/16 и 10/24);
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
- Уредба о категоризацији водотока („Службени гласник РС”, број 5/68);
- Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС” број 50/12);
- Уредба о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС”, бр. 30/18 и 64/19);
- Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 75/10).

ПРАВИЛНИЦИ

- Правилник о садржини и изгледу интегрисане дозволе („Службени гласник РС”, бр. 30/06 и 4/24);
- Правилник о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе („Службени гласник РС”, бр. 30/06, 32/16, 44/18 – др. закон и 4/24);
- Правилник о опасним материјама у водама („Службени гласник РС”, број 31/82);
- Правилник о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и њиховог утицаја на реципијент и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС”, број 18/24);

- Правилник о санитарно техничким условима за испуштање отпадних вода у јавну канализацију („Службени гласник града Лесковца”, број 29/17);
- Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Службени гласник РС”, број 95/24);
- Правилник о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Службени гласник РС”, број 17/17);
- Правилник о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Службени гласник РС”, број 114/13);
- Правилник о условима, начину и поступку управљања отпадним уљима („Службени гласник РС”, број 71/10);
- Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник РС”, бр. 56/10, 93/19, 39/21 и 65/24);
- Правилник о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Службени гласник РС”, бр. 7/20 и 79/21);
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 139/22);
- Правилник о условима које мора да испуњава стручна организација за мерење буке у животној средини, потребној документацији, поступку овлашћивања, садржини решења о овлашћивању, као и о садржини, обиму и року важења извештаја о мерењу буке („Службени гласник РС”, број 139/22);
- Правилник о Листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте докумената које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса („Службени гласник РС”, бр. 41/10, 51/15 и 50/18);
- Правилник о врсти и количини опасних супстанци на основу којих се сачињава План заштите од удеса („Службени гласник РС”, број 34/19);
- Правилник о начину израде и садржају Плана заштите од удеса („Службени гласник РС”, број 41/19);
- Правилник о методологији за израду националног и локалног регистра извора загађивања, као и методологији за врсте, начине и рокове прикупљања података („Службени гласник РС”, бр. 91/10, 10/13, 98/16, 72/23 и 53/24);
- Правилник о листи активности које могу да буду узрок загађења и деградације земљишта, поступку, садржини података, роковима и другим захтевима за мониторинг земљишта („Службени гласник РС”, број 102/20);
- Правилник о садржини пројеката ремедијације и рекултивације („Службени гласник РС”, број 35/19);
- Правилник о садржини и форми извештаја о мониторингу земљишта („Службени гласник РС”, број 126/21).

BREF документи

- *Reference Document on Best Available Techniques in the Ceramic Manufacturing Industry, August 2007;*
- *Reference Document on Best Available Techniques for Energy Efficiency, February 2009 (corrected version as of 09/2021);*
- *Reference Document on Best Available Techniques on Emissions from storage, July 2006;*
- *JRC Reference Report on Monitoring of Emissions to Air and Water from IED Installations, July 2018.*



РЕПУБЛИКА СРБИЈА
РЕПУБЛИЧКИ ГЕОДЕТСКИ ЗАВОД
Служба за катастар непокретности Лесковац
Бабички одред бр.1
Број: 953-065-49537/2024
КО: Лесковац



РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Републички геодетски завод
Булевар војводе Мишића бр. 39
11 000 Београд
Датум: 12/4/2024 9:29:21 AM

КОПИЈА КАТАСТАРСКОГ ПЛАНА

Катастарска парцела број:
6366/1

Размера штампе: 1:1500

